

POCZTA

Biblioteka Uniwersytecka
KRAKÓW

O Związku Pracowników Poczty, Telegrafów i Telefonów Rzeczyposp. Polskiej

WYCHODZI 2 RAZY NA MIESIĄC.

NAKLAD 20.000 EGZEMPL.

Nadesłanych rękopisów nie zwraca się.
Każdy rękopis powinien być opatrzony w podpis
i dokładny adres wysyłającego.

Adres Redakcji i Administracji:
Warszawa, Bednarska Nr. 25.
Telefon Nr. 624-29.

Konta P. K. O.: Zarządu Głównego — 2375,
Referatu Budowy Uzdrowisk — 14048. —
Prenumerata 2 zł. kwartalnie.

CENY OGŁOSZEN: 1 kol. 450 zł., 1/2 kol. 225 zł., 1/4 kol. 115 zł., 1/8 kol. 60 zł. Wiersz 1 milimetrowy, jednoszpaltowy lub jego miejsce za tekstem 50 gr. Fantazyjne, tabele 50% drożej. Szerokość kolumny 3 szpalty.

T R E Ś Ć: Pierwszy krok. — Ku reformie prawa dyscyplinarnego. — Działalność M. P. i T. — O wybrnięcie z chaosu przepisów. — „Pod rozważę”. — Skrzynki na listy w kamienicach wielopiętrowych. — Jak zapobiec obecnemu kryzysowi. — Pan wiceprezes niższych bije... — W sprawie badania lekarskiego przed emeryturą. — Wyjaśnienie M. P. i T. — Przestroga — Podziękowanie. — Zjazd Delegatów Okręgu Poznańskiego. — Ze Świata Poczty. — Komunikat M. P. i T. — Z życia związku. — „Odpowiedź Treviranusowi”. — Ogłoszenia.

Pierwszy krok

Jesteśmy już po wyborach. Minął okres wytężonej akcji wyborczej. Minął okres naprężonego oczekiwania całego narodu, co przyniosą wybory do Sejmu i Senatu.

Świetne zwycięstwo obozu Marszałka Piłsudskiego przyniosło Polsce — poraż pierwszy od uzyskania Niepodległości — trwałą, zdecydowaną większość w Izbach parlamentarnych — Sejmie i Senacie, dającą rękojmię spokojnej pracy i współpracy Rządu i Parlamentu nad ugruntowaniem mocarstwowego stanowiska Rzeczypospolitej Polskiej i poprawą warunków bytowania jej obywateli.

Możemy się cieszyć, że w wysiłkach większości społeczeństwa polskiego, popierającego ideologię Marszałka Piłsudskiego, i my, pocztowcy, mamy swój skromny udział. Możemy się cieszyć i czuć się dumni, że w tej wielkiej batalji nie pozostaliśmy na uboczu, lecz włączyliśmy i nasze ogniwo do wielkiego łańcucha państwowo-twórczych sił narodu polskiego, który, wbrew wszelkim złowrogim nadziejom czyhających na całość ziem polskich Niemców i Moskali, potrafił — jak zwykle — dać im godną odpowiedź przez skupienie się przy boku Zwycięskiego Wodza.

Minął okres wyborczy. Zwycięstwo obozu Marszałka Piłsudskiego, poza jego historycznym znaczeniem dla dalszego rozwoju Państwa Polskiego, przyniosło i nam — pocztowcom — realizację naszych wieloletnich dążeń. Po raz pierwszy od czasu dwunastoletniego istnienia Polski uzyskaliśmy w Sejmie przedstawicielstwo pocztowe!

Z listy państwowej Bezpartyjnego Bloku Współpracy z Rządem uzyskał mandat poselski Prezes Zarządu Głównego, kol. Józef Stangreciak, a z listy okręgowej tegoż Bloku w Rzeszowie wyszedł jako poseł kol. Franciszek Sieradzki, Prezes Koła Miejscowego w Rzeszowie.

Ponadto w Poznaniu kandydował Prezes Zarządu Okręgowego, kol. Antoni Sas, a w Tarnowie Prezes Koła Miejscowego kol.

Ignacy Starzyk. Jakkolwiek wymienieni kandydaci bezpośrednich mandatów z okręgów nie uzyskali, jednak obaj są **pierwszymi** zastępcami list okręgowych B. B. W. R. w Poznaniu i Tarnowie i według wszelkiego prawdopodobieństwa, wobec niewykluczonych przesunięć personalnych w tych okręgach, mają poważne szanse uzyskania mandatów poselskich.

„Pocztowiec w Sejmie — to podstawa do zrealizowania postulatów Związku” — pisaliśmy przed kilku tygodniami w odezwie do kolegów związkowców. Podstawę tę uzyskaliśmy. Zrobiliśmy pierwszy krok.

Nie zamierzam przez to powiedzieć, że już od tej chwili wszystkie nasze postulaty zostaną załatwione. Byłoby to twierdzeniem poprostu naiwnym. Nie mniej jednak, przez uzyskanie przedstawicielstwa w Sejmie, a przytem w klubie, który przez swoją liczebność będzie odgrywał decydującą rolę w uchwałach sejmowych, Związek zyskuje łatwiejszy dostęp do czynników decydujących w Państwie, a postulaty Związku będą miały własnego rzecznika w osobach posłów-działaczy związkowych.

Postulatów tych piętrzy się przed Związkiem cały ogrom.

Pragmatyka służbowa od dwunastu lat nie wyszła jeszcze z fazy mniej lub więcej płynnego projektu, a skutki tego stanu rzeczy jakże oplakane są dla pracowników pocztowych. Różnorodność wymagań i uprawnień, niezadecydowane najistotniejsze podstawy stosunku służbowego, dowolność interpretacji poszczególnych niejasnych przepisów, osławiony artykuł 42 i t. d. — zbyt dobrze i zbyt boleśnie dały się odczuć pracownikom pocztowym.

Nowelizacja ustawy emerytalnej, zmiana ustawy dyscyplinarnej i dostosowanie jej do postanowień ramowych nowego ustawodawstwa sądowego w Polsce, a zwłaszcza budżet Ministerstwa Poczty i Telegrafów i związana z nim większość postulatów Związku, — oto wielka dziedzina pracy posłów-działaczy związkowych.

Niepodobna w jednym artykule, poruszyć wszystkich aktualnych tematów związkowych. Każdy z nich, jako odrębna całość wymaga specjalnego artykułu, albo i cyklu artykułów. Dość przypomnieć, że wszystkie nasze żądania dotyczące regulacji uposażeń, dodatków za pracę specjalną lub święteczną, uregulowanie czasu pracy, warunków urzędowania i t. d. i t. d. wszystko to wiąże się z budżetem państwa, a w szczególności z budżetem Ministerstwa Poczty i Telegrafów.

Oddziaływanie w miarę możliwości na decydujący w Sejmie Klub poselski B. B. W. R. przez informowanie o warunkach pracy funkcjonariuszów pocztowych i wykazywanie słuszności i celowości nie tylko dla pracowników, ale i dla interesu służbowego zgłaszanych dezyderatów, może przynieść więcej korzyści pracownikom niż wypisywanie wielostronnych memorjałów nieopartych żywym słowem w miejscu ich decydowania.

Z tych względów, uzyskanie mandatów poselskich przez działaczy Związku Pracowników Poczty, Telegrafów i Telefonów Rzpl. Pol. będzie potraktowane przez wszystkich pracowników pocztowych nie jako osobisty sukces jednostek, lecz jako sukces całego Związku, rokujący skuteczniejszą obronę interesów zorganizowanych członków.

Od szeregu lat Związek czynił wysiłki uzyskania w Sejmie mandatu dla pocztowca, jako rzecznika pocztowych interesów zawodowych. Zwycięstwo ideologii Marszałka Piłsudskiego umożliwiło nam urzeczywistnienie się tego dążenia. Stawiając jako pocztowcy pierwsze kroki na terenie pracy parlamentarnej, nie możemy i nie wolno nam zapomnieć, komu to zawdzięczamy i jakie wypływają stąd dla pracowników pocztowych i ich przedstawicieli w Sejmie obowiązki ogólnospołeczne.

Józef Stangreciak.

Ku reformie prawa dyscyplinarnego

II

Obecnie obowiązująca ustawa o państwowej służbie cywilnej rozróżnia odpowiedzialność dyscyplinarną urzędnika oraz odpowiedzialność porządkową. Odpowiedzialność dyscyplinarną urzędnik ponosi za występki służbowe, odpowiedzialność zaś porządkową — za wykroczenia służbowe.

Tęgo rodzaju ustalenie wymagało określenia, czym jest występki, a czym wykroczenie służbowe, co też ustawa czyni, głosząc:

„Występkiem służbowym jest takie naruszenie obowiązków służbowych, które powoduje obrazę interesu publicznego, lub naraża dobro publiczne na szkodę.

Wykroczeniem służbowym jest każde naruszenie obowiązku służbowego, nieposiadające wyżej podanych znamion występkę służbowego.

Zbieg kilku wykroczeń służbowych lub ich powtarzanie się, jak również wykroczenie wśród okoliczności szczególnie obciążających — uważa się za występki służbowy”.

Rzuca się w oczy płynność obu pojęć: występkę oraz wykroczenia oraz trudności ustalenia, gdzie znajduje się granica obu tych pojęć. Obrazę interesu publicznego lub narażenie dobra publicznego na szkodę, są to pojęcia względne, to też kwalifikacja danego czynu, jako występkę, czy też wykroczenia służbowego uzależniona jest od swobodnego poglądu władzy, powołanej do kwalifikowania czynów podwładnych urzędników. Z tych względów wydaje się całkiem zbędną ostrożność ustawodawcy, który stwierdza, że wykroczenie wśród okoliczności szczególnie obciążających uważa się za występki służbowy, bowiem te okoliczności szczególnie obciążające można zawsze podciągnąć pod pojęcie obrazę interesu publicznego lub narażenia dobra publicznego na szkodę.

Podział więc naruszenia obowiązków służbowych na wykroczenia i występki służbowe jest zbędny. Zaczepnięto go z

materjalnego prawa karnego, gdzie posiada on znaczenie istotne, tam bowiem dzieli się przestępstwa na zbrodnie, występki i wykroczenia, zależnie od tego jaki rodzaj kary ma zastosowanie względem danego przestępstwa. Punktem więc wyjścia dla skwalifikowania czynu pod względem prawno - karnym jako zbrodni, występkę lub wykroczenia — jest kara.

Prawo urzędnicze nie zawiera kodyfikacji przestępstw służbowych, nie określa, jaka kara grozi za jakie przestępstwo, nie może więc kara stnowić punktu wyjścia dla podziału przestępstw służbowych na wykroczenia i występki, obrano więc inną metodę: określono czym jest występki, a czym wykroczenie, i dopiero potem ustalono, jakie kary będą stosowane w wypadku popełnienia występkę, a jakie w wypadku popełnienia wykroczenia.

W rezultacie, jak to już powyżej wykazałem, konstrukcja powyższa wobec nieustalenia granicy między występkę a wykroczeniem okazała się czysto teoretyczna i niemająca praktycznego znaczenia.

Gdy jednak czyn dany został już skwalifikowany, jako występki lub wykroczenie, wówczas, w pierwszym wypadku mamy do czynienia z odpowiedzialnością dyscyplinarną, w drugim z odpowiedzialnością porządkową urzędnika.

Jeżeli władza służbowa lub przełożona władza wyższa (albo też władza naczelna) urzędnika uzna, iż dany czyn stanowi wykroczenie służbowe, wówczas ma miejsce odpowiedzialność porządkowa i sama władza może wymierzyć jedną z dwóch kar porządkowych, t. j. upomnienie lub skrócenie albo odmowę urlopu wypoczynkowego.

Gdy zaś władza uznaje, że w danym wypadku zachodzi występki służbowy, a mówiąc pozytywnie, gdy władza uważa, że urzędnik powinien być ukarany dotkliwiej, pociąga się urzędnika do odpowie-

dzialności dyscyplinarnej przed właściwą Komisją Dyscyplinarną.

Komisja dyscyplinarna, jeśli uzna, że urzędnik jest winien, wymierza karę dyscyplinarną (za występki służbowy), lub karę porządkową. Gdy Komisja dyscyplinarna wymierza karę porządkową, oznacza to, iż Komisja zmieniła zastosowaną przez władzę kwalifikację czynu z występkę na wykroczenie.

O ile od kar porządkowych, nałożonych przez władzę (ale nie naczelną), ukaranemu przysługuje prawo odwołania się do władzy wyższej, to od orzeczeń Komisji o nałożeniu kar porządkowych odwołanie nie służy.

Tak przedstawia się w zarysach systemu obowiązującego materjalnego prawa dyscyplinarnego.

Projekt ustawy o państwowej służbie cywilnej opracowany przez Komisję powołaną przez Zarząd Główny S. U. P.-u, w której skład wchodził zasłużeni dla ruchu urzędniczego działacze, panowie Duda, Jastrzębski, Mieroszewicz, Sasorski i Stypiński, w dziale o odpowiedzialności służbowej wprowadza bardzo poważne zmiany.

Przedewszystkiem zarzucono podział przestępstw służbowych na wykroczenia i występki, podział, który, jak to wykazałem powyżej, jest tylko teoretyczny. Projekt nie rozróżnia następnie kar porządkowych i dyscyplinarnych, a wszystkie kary nazywa dyscyplinarnymi.

Drabina kar jest następująca:

- 1) upomnienie;
- 2) jednorazowe potrącenie z uposażenia kwoty, nieprzekraczającej 10 proc. uposażenia miesięcznego;
- 3) potrącenie części uposażenia na przeciąg czasu do 3-ch miesięcy, nie więcej wszakże niż 10 proc. miesięcznie;
- 4) nażaganie;
- 5) wstrzymanie awansu automatycznie na przeciąg czasu od roku do lat trzech (projekt wprowadza awans automatyczny);

DZIAŁALNOŚĆ M. P. i T. w okresie 1929/30.

(Wywiad z p. Ministrem inż. Boernerem*)

Zwrotnym momentem w działalności M. P. i T. w ciągu ostatnich lat jest rozporządzenie P. Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o utworzeniu państwowego przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon”

Rozporządzenie to, nie naruszając w niczem organizacji M. P. i T., zapewnia mu znacznie większą niż dotychczas swobodę w uzyskiwaniu środków na cele inwestycyjne, oraz możliwość prowadzenia na zasadach handlowych.

W tym też kierunku idą teraz nasze prace, aby z poczty zrobić instytucję, łatwo dostosowującą się do potrzeb gospodarczych Państwa, oczywiście przy niezatrąceniu swego zasadniczego charakteru, jako instytucji użyteczności publicznej.

Dla „Polskiej Poczty, Telegrafu i Telefonu”, borykającej się aż do obecnej chwili z likwidacją spustoszeń z czasów wojny i zabiegającej o jaknajwiększe dostosowanie się do rosnących potrzeb w zakresie komunikacji pocztowej, telegraficznej i telefonicznej, sprawa kredytów inwestycyjnych aż do chwili wydania wspomnianego rozporządzenia pozostawiała wiele do życzenia.

Nie mówiąc już o minimalnych kredytach do roku 1924, przytoczę jedynie cyfry z lat następnych:

w roku 1925 kredyty inwestycyjne w zakresie poczty, telegrafu i telefonu wynosiły	6,792.000 zł.
w roku 1926/7	9,286.000 zł.
w roku 1927/8	19,531.000 zł.
w roku 1928/9	33,087.000 zł.

Jak z tego wynika, sytuacja w zakresie uzyskiwania sum na inwestycje zmieniła się radykalnie od roku 1927/28.

To też, poczynając od tej chwili, akcja budowlana M. P. i T. przybrała znacznie żywsze tempo, obejmując: budowę nowych gmachów, budowę sieci kablowej, rozszerzenie i automatyzację central telefonicznych, wymianę łącznic telefonicznych, powiększenie taboru wagonów pocztowych, samochodów, motocykli, zakupno rowerów dla listonoszów i depeuszowych, automatów do sprzedaży znaczków pocztowych i przyjmowania listów poleconych, oraz pracę w zakresie racjonalnych udogodnień dla personelu w służbie ruchu, mających na celu zwiększenie wydajności pracy.

Sprawy te rozłożone w odpowiedniej kolejności, uzależnionej od strony budżetowej, technicznej i pilności pod względem potrzeb życiowych, zostały w ciągu kilku ostatnich lat częściowo zrealizowane. Dalszą pracę w tym kierunku, całkowicie przystosowaną do jaknajoszczędniejszej gospodarki finansowej Rządu, przeprowadza się z niestabnącym tempem.

Obok tego przystąpiło M. P. i T. do

*) Udzielony red. „Polski Zbrojnej”.

6) obniżenie grupy uposażenia o jedną lub dwie, z zawieszeniem możności awansu na przeciąg czasu od roku do lat trzech;

7) zwolnienie ze służby ze stałem lub czasowem zmniejszeniem uposażenia emerytalnego najwyżej o 25 proc., względnie, o ile urzędnik nie nabył praw do uposażenia emerytalnego, ze zmniejszoną odprawą o 25 proc.;

8) wydalenie ze służby ze stałem zmniejszeniem uposażenia emerytalnego o 50 proc., względnie o ile urzędnik nie nabył praw do uposażenia emerytalnego, ze zmniejszoną odprawą o 50 proc.

Jeżeli zestawimy kary projektowane z karami, jakie przepisuje obowiązująca dzisiaj ustawa, to zauważymy brak kary skrócenia lub odmowy urlopu wypoczynkowego (całkiem słusznie tę karę usunięto) oraz usunięcie bezwzględnie dzisiaj skutku kary wydalenia ze służby, a mianowicie całkowitego pozbawienia wydalonego urzędnika uposażenia emerytalnego względnie odprawy.

W czasach tak ekonomicznie ciężkich, jak czasy dzisiejsze, w czasach kiedy przeciętna pensja urzędnika stała się niższa od zarobku wykwalifikowanego rzemieślnika, — pozbawienie wydalonego, a zwłaszcza jego rodziny, jakiegokolwiek zasiłku jest momentem, doskonale przyczyniającym się do wzrostu przestępczości w państwie naszym.

Zresztą ewolucja idzie w kierunku, jaki reprezentuje projekt S. U. P-u, gdyż w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 2 kwietnia 1928 r. o stosunku służbowym, uposażeniu i zaopatrzeniu emerytalnem pracowników Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych spotykamy się również z zasadą, iż wydalenie pracownika może skutkować jedynie zmniejszenie uposażenia emerytalnego (lub odprawy), nigdy zaś całkowitego jego zniesienia. Wracając do metody konstruowania pojęcia odpowiedzialności dyscyplinarnej, musimy zauważyć, że projekt S. U. P-u porzucając podział przestępstw urzędniczych na występki i wykroczenia, konsekwentnie zarzuca również podział kar na dyscyplinarne i porządkowe, lecz jeśli chodzi o odpowiednie uprawnienia władzy przełożonej i komisji dyscyplinarnej idzie śladami obowiązującej ustawy, bowiem upraw-

nia władzę przełożoną urzędnika do wymierzania trzech pierwszych kar dyscyplinarnych. Te same kary może również nakładać i Komisja dyscyplinarna. Kary surowsze, t. j. od nagany aż do wydalenia ze służby włącznie może wymierzać już tylko Komisja dyscyplinarna.

Jaką karę należy wymierzyć w poszczególnym wypadku?

Projekt wygłasza tutaj zasadę, mającą znaczenie pobożnego życzenia:

„Przy wymiarze kar dyscyplinarnych, należy w każdym poszczególnym wypadku mieć na względzie doniosłość naruszenia obowiązków służbowych i powstałych z powodu niego szkód, stopień winy, jakoteż dotychczasowe zachowanie się urzędnika”.

Konstrukcja ta jest również słaba i mglista, jak i przyjęta przez obecną ustawę konstrukcja podziału zawinionych czynów na występki i wykroczenia.

Podobnie, jak w obowiązującej ustawie, projekt reguluje kwestję odwołania od orzeczeń, mocą których wymierzono jedną z trzech pierwszych (dzisiaj porządkowych) kar.

Oto — od orzeczeń Komisji dyscyplinarnej o nałożeniu jednej z tych kar odwołanie nie służy.

Może więc wytworzyć się sytuacja następująca:

Komisja dyscyplinarna bez rozprawy dyscyplinarnej (bo to wynika z projektów S. U. P-u), a więc bez wysłuchania obwinionego i jego obrońcy, mając tylko pisemne usprawiedliwienie obwinionego, skazuje go np. na potrącenie 10 proc. uposażenia na przeciąg 3 miesięcy. Skazanemu odwołanie nie służy.

W podobnych warunkach urzędnik może być na tę samą karę skazany przez władzę swoją przełożoną i odwołanie służyć mu będzie. Bezapelacyjność jest zasadą niebezpieczną, której nie hołduje ani prawo karne, ani prawo administracyjne demokratycznego państwa. Poczta wiedziedź dobrze, że nieraz oddaje się sprawę do Komisji dyscyplinarnej nie dlatego tylko, aby ukarała pracownika, lecz, aby stwierdziła jego winę. Ma to miejsce w wypadkach, gdy Skarb Państwa ponosi stratę materialną. Wówczas wystarczy, że

Komisja dyscyplinarna, ustalając winę urzędnika wymierzy mu karę „upomnienie”, aby wystąpić przeciwko urzędnikowi na drogę sądowo - cywilną.

A jednak od tak niezmiernie ważkiego dla urzędnika orzeczenia Komisji dyscyplinarnej — odwołanie mu nie służy.

Projekt S. U. P-u sytuację, powyższą, uznaną przez obowiązującą ustawę, aprobuje ze szkodą dla żywotnych nieraz interesów pracowniczych, a w każdym razie ze szkodą dla idei sprawiedliwości. Z innych postanowień projektu w przedmiocie odpowiedzialności urzędniczej trzeba podkreślić wprowadzenie instytucji przedawnienia. Projekt głosi, że jeśli od chwili naruszenia obowiązków służbowych do chwili wszczęcia postępowania dyscyplinarnego upłynęło lat 5, postępowanie dyscyplinarne nie może być wszczęte, a w razie wszczęcia, należy je umorzyć.

Myśl zasadniczo słuszna, ale redakcja niefortunna, gdyż w rozumieniu projektu, postępowanie dyscyplinarne, wobec istnienia tylko odpowiedzialności dyscyplinarnej i tylko kar dyscyplinarnych, rozpoczyna się z chwilą rozpoczęcia dochodzeń administracyjnych, a nie w momencie przekazania sprawy do komisji dyscyplinarnej.

Trzeba pamiętać o tem, że o ile pod rządą obowiązującej ustawy o państwowej służbie cywilnej i ustawy o postępowaniu dyscyplinarnem, odpowiedzialność dyscyplinarną realizowana być może tylko w ramach działalności Komisji dyscyplinarnych, to według projektu odpowiedzialność dyscyplinarna urzędnika może być rozpatrywana nie tylko przez Komisję dyscyplinarną, ale i przez władzę przełożoną.

W tych warunkach oczywiście instytucja przedawnienia będzie miała zastosowanie, ograniczone tylko do tych wypadków, gdy nie przedsięwzięto wobec danego przekroczenia żadnych dochodzeń nawet administracyjnych.

Ciekawie uregulowaną przez projekt kwestję zbiegu procesu dyscyplinarnego z procesem karnym omówię w następnym artykule.

Władysław Rostropowicz

d. c. n.

reorganizacji wewnętrznej przez wprowadzenie szerokiej decentralizacji w administrowaniu, przez zmianę systemu pracy i stosowanie w niej zasad naukowej organizacji pracy wzorem państw zachodnich.

Celowość dokonanych prac, obliczonych na ustawiczny wzrost tempa życia gospodarczego kraju i rozwój stosunków z innymi państwami, dobitnie się ujawnia w końcowym rezultacie działalności „Polskiej Poczty, Telegrafu i Telefonu”, jakim jest czysty zysk przedsiębiorstwa w ciągu ostatnich kilku lat.

Tak doniosłe owoce pracy M. P. i T. z okresu ostatnich lat, obok słusznego ujęcia znaczenia w życiu Państwa poczty, telegrafu i telefonu przez Rząd Marszałka Piłsudskiego, należy w dużej mierze odnieść na karb znacznego wyrobienia, pracowitości i poświęcenia ze strony personelu.

Jako Minister, stwierdzam z jaknajwiększym uznaniem zasługi całości pra-

owników pocztowych nad usprawnieniem i rozwojem działalności „Polskiej Poczty, Telegrafu i Telefonu”. Sądzę, iż publiczny wyraz tego uznania będzie dla mych podwładnych jeszcze jednym bodźcem do kontynuowania tak gorliwie i ofiarnie pełnionej przez nich odpowiedzialnej służby.

POLSKA POCZTA, TELEGRAF I TELEFON W OKRESIE 1927/1930.

I. Sprawy organizacyjne.

Rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 stycznia 1927 roku, o ustanowieniu urzędu Ministra Poczty i Telegrafów, istniejąca od 3 lat Generalna Dyrekcja P. i T. została ponownie przekształcona w Ministerstwo. W rok później rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. przekształciło instytucję pocztową w przedsiębiorstwo państwowe „Polska Poczta, Telegraf i Telefon”.

Istota tych przemian polega na pod-

niesieniu w życiu Państwa znaczenia poczty, telegrafu i telefonu, oraz na zwiększeniu samodzielności M. P. i T. w kierunku szeroko zakrojonych inwestycji przez wydzielanie administracji pocztowo - telegraficzno - telefonicznej z administracji ogólnej.

Ponadto, rozporządzeniem z dnia 7 lipca 1927 r. wszystkie urzędy pocztowe, telegraficzne i telefoniczne na Śląsku podporządkowano nowoutworzonej Dyrekcji P. i T. w Katowicach, kładąc tem kres dotychczasowemu podziałowi tego terenu między dwie administracyjne władze pocztowe (Kraków i Katowice).

Jednocześnie znacznie rozszerzono kompetencję poszczególnych Dyrekcji P. i T., których dotychczasowy dość szczupły zakres działania powodował centralizowanie w M. P. i T. wielkiej ilości spraw lokalnych.

Wreszcie, rozporządzeniem Ministra P. i T. z dnia 3 czerwca 1927 r. utworzono pośrednictwa pocztowe, telegraficzne i te-

O wybrnięcie z chaosu przepisów

Wiadomo, że przepisy naszego resortu pod względem technicznego rozmieszczenia w poszczególnych wydawnictwach urzędowych przedstawiają ogromny chaos, w którym, niestety, tkwi niewątpliwie przyczyna różnych niedomagań i nieprawidłowości, hamujących w mniejszym lub większym stopniu sprawność poczty polskiej. Oddawna już zachodziła potrzeba umożliwienia, względnie ułatwienia personelowi pocztowemu orjentowania się w labiryncie przepisów.

Inicjatywa prywatna w tym kierunku zawiodła. Nakład prywatny dał nam wprawdzie kompletny skorowidz niecałych 8 roczników Dziennika Urzędowego. Rozwiązało to jednak kwestję tylko w pewnej części. Brak dotychczas skorowidza, przeznaczonego na uskutecznianie wpisów. Brak przedewszystkiem jednolitej formy na taki skorowidz. Gorliwsi radzili sobie w tym kierunku jak mogli i musieli. Każdy na swój sposób. Zakładali skorowidze, które okazywały się zazwyczaj niepraktyczne i mało celowe — dlatego, że nie były dostatecznie przemyślane.

Większość jednak obywatela się bez nich. Nikt przecież więcej nie wymagał, jak tylko znajomości przepisów.

Dzięki temu niejeden przepis pozostał — dla tej większości szczególnie — w bezpiecznym ukryciu.

Znaną jest rzeczą, że „wysledzenie“ poszczególnych, a właściwych i nieodwołanych jeszcze przepisów w istniejącym chaosie, stanowi sztukę nielada, która wymaga zresztą dłuższego przygotowania i sprytu. Szczególnie jednak cierpliwości! Konieczność takiego „wysledzenia“ zachodzi jednak zbyt często. Przyczynia się do tego głównie ów zniechęcony wróg każdego szanującego się urzędnika, a któremu na imię: Zwodnicza pamięć. Artyści wspomnianego kunsztu stanowią wśród nas niestety absolutną mniejszość. Następnym tego są usterki i niedomaganie służbowe. Zapewne nie znajdzie się jednak taki naiwny kolega, któryby swoje przewinienie kiedykolwiek usprawiedli-

wił niezajomością przepisów. Byłoby to dla niego raczej okolicznością obciążającą. Woli więc sięgnąć po termin uniwersalny, który brzmi: przeoczenie. Można się także wyrazić stylem wyższym, używając słowa: niedopatrzenie. Wynik wprawdzie będzie jednaki: kara grzywny, lub inna.

Trzeba więc sobie skuteczniej radzić w kierunku usunięcia trudności nad opamiętaniem wiedzy zawodowej, która rozstrzyga przecież o powodzeniu w służbie, tak samo, jak stopień znajomości przepisów jest miarą wartości służbowej każdego z nas.

Pragnąłbym przyczynić się do realizacji tego zadania, ułatwiając kolegom sporządzanie celowego i praktycznego skorowidza przepisów. Przyznaję, że zamiar mój spóźniony jest o kilka — jeśli nie o całe dziesięć lat. Mimo to może on jeszcze oddać tak pracownikom, jak i służbie poważne usługi. Nie wiem wprawdzie, czy i w jakiej mierze skorowidz taki będzie potrzebny po wydaniu unormowanych przepisów.

Przypuszczam jednak, że i wtedy zostanie on niezbędnym rekwizytem dla każdego urzędnika pocztowego. Zanim zresztą kodyfikacja przepisów ostatecznie nastąpi, napewno jeszcze dużo czasu upłynie, tak, że minimalny wysiłek i koszt nad sporządzeniem tego skorowidzu w zupełności będzie uzasadniony.

Przystępując do jego opisanie, nadmieniam, że praktyczniejszy w użyciu jest format kartek: 10,5 × 28,5 ctm. Objętość jego winna wynosić około 160 kartek. Objętość ta wymagana jest z tego względu, że skorowidz winien pomieścić w sobie każdy przepis lub wiadomość ze wszystkich gałęzi służby instytucji pocztowej.

Najważniejszą częścią skorowidza jest „Przegląd treści“, umieszczony przed właściwym skorowidzem. Skorowidz podzielitem na 12 działów: 1) osobowy, 2) gospodarczy, 3) pocztowy, 4) komunikacyjny, 5) rachunkowo - kasowy, 6) Pocztowej Kasy Oszczędności, 7) telegraficzny,

8) telefoniczny, 9) techniczny, 10) radiotelegraficzny i radjofoniczny, 11) kraje zagraniczne i 12) różne.

Dział pocztowy podzielony jest jeszcze na 8 rozdziałów: 1) opłaty i dopłaty pocztowe, 2) pocztowa służba nadawcza, 3) pocztowa służba oddawcza, 4) rodzaje przesyłek i szczególne świadczenia, 5) czasopisma, 6) poczta lotnicza, 7) służba pocztowo - celna i 8) inne.

Podział ten należy umieścić przed samym przeglądem treści w formie 2 tabel, które mają wskazywać stronicę przeglądu treści, jak i właściwego skorowidza. Przegląd treści zajmie około 9 kartek i ma być ułożony w kolejności głównego podziału. Pod nazwą każdego działu wyszczególnione będą poszczególne przedmioty z podaniem stronicy skorowidza. We właściwym skorowidzu należy na każdy przedmiot przeznaczyć odpowiednie miejsce i w nagłówku odpowiednio zatytułować.

Dla obliczenia miejsca należy przyjąć, że na każdy przedmiot przypada przeciętnie jedna stronica; mówię przeciętnie, bo w rzeczywistości jeden przedmiot może zająć tylko 1/3 stronicy, inny zaś całe 5 stronic — w zależności od tematu.

W następnym artykule podam szczegółowy podział głównych działów.

St. Topczyński

BŁAWATY

Wielki wybór materiałów na ubrania, suknie, kostjomy, jedwabi, wszelkiego rodzaju płócien na pościele i bieliznę,

POLECA

DYONIZY KNAST
Poznań, Stary Rynek 54.

Dla P. p. Pracowników Pocztowych dogodnie warunki ratalne.

123

lefoniczne, mające na celu ułatwienie ludności w korzystaniu z komunikacji pocztowej, telegraficznej i telefonicznej tam, gdzie narazie nie zachodzi potrzeba otwarcia urzędu lub agencji pocztowej.

W dalszym ciągu zarządzeniem z dnia 12 czerwca 1929 r. została powołana do życia Komisja Szkolna M. P. i T., której zadaniem jest badanie i regulowanie całości kształtu szkolnictwa zawodowego w dziale pocztowo - telegraficznym i telefonicznym.

Zarządzeniem z dnia 14 czerwca 1929 r. został utworzony Komitet Kodyfikacyjny dla spraw pocztowo - telegraficznych, telefonicznych i technicznych, którego celem jest zebranie i ujednostajnienie całości kształtu przepisów pocztowo - telegraficznych, telefonicznych i technicznych, przy czym M. P. i T. już przystąpiło do wydania tych przepisów.

Pozatem wydano szereg zarządzeń w poszczególnych działach, które zostaną

kolejno omówione w związku z temi ostatnimi.

II. Budownictwo pocztowe.

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 stycznia 1927 r. powołujące do życia urząd Ministra Poczty i Telegrafów, przelało na niego równocześnie prawa i obowiązki dotyczące spraw budowy, utrzymania i zarządu państwowych budynków pocztowych, które to sprawy do września 1926 r. należały do Ministra Robót Publicznych, a od września 1926 r. do stycznia 1927 r. przejściowo do Ministra Komunikacji.

Od tej chwili datuje się znaczne ożywienie budownictwa pocztowego, które dział ten w pracy M. P. i T. wysuwa na pierwszy plan.

Od roku 1927 ukończono budowę gmachów dla urzędów: Ostrowiec, Rabka, Działdowo, Gdańsk - port, Stołpce - dworzec, Brześć nad Bugiem - dworzec, Gdynia - port, Gdynia - dworzec, Gdynia - 1 z trzema oficynami mieszkaniowymi, Lublin - dworzec, Lwów - dworzec. Przystąpiono do budowy gmachów: Warszawa - telegraf i telefon międzym., Częstochowa, Radom, Borysław, Łowicz - stacja wzmocniakowa (ukończona w 1930 r.), Wacyn pod Radomiem - radio-centrala, Będzin.

Wykonana na tę szeroką skalę akcja budowlana stoi w związku z rozporządzeniem Ministra P. i T. z dnia 10 lipca 1929 r. o organizacji budownictwa pocztowego przy M. P. i T. Rozporządzenie to miało na celu względy oszczędnościowe, a z drugiej strony troskę o usprawnienie administracji budowlanej tak w M. P. i T. jak i w Dyrekcjach.

Poza budową nowych gmachów przeprowadziło M. P. i T. w przeciągu ostatnich lat gruntowny remont i przebudowę szeregu urzędów we wszystkich swych Dyrekcjach.

„POD ROZWAGĘ”

Nawiązując do artykułu mego, dotyczącego zapobiegania nadużyciom, umieszczonego w numerze 7-mym „Poczty”, p. t. „Pod rozwagę” oraz biorąc pod uwagę krytykę kolegi „S. B.”, ogłoszoną pod tymże tytułem w numerze 13-tym, dodać muszę w tej sprawie parę uwag, moim zdaniem koniecznych, przez wzgląd na cel tak doniosły dla P. K. O. i Skarbu Państwa.

Kolega „S. B.” wspomina, że w większości wypadków, w sfalszowanych książeczkach P. K. O., datowniki są podrabiane. Po głębszym jednak zastanowieniu się, wzięwszy wszelkie za i przeciw, przyszedłem do przekonania, że kolega „S. B.” jest w błędzie. Nie przesądzam tej kwestji, może zająć wypadek, że fałszerz sfabrykuje datownik, jednakowoż, trzeba wziąć pod uwagę, że sama fabrykacja datownika pociąga za sobą dość znaczne koszty, fałszerzowi zaś, który może podjąć doraźnie zaledwie 100 złotych z danej książeczki, nie opłaci się podobny wydatek. W większości wypadków, moim zdaniem, datowniki działu pocztowego, używane do stemplowania zwykłych przesyłek listowych, będące siłą rzeczy mniej przechowywane, wykorzystywane są przez jednostki nieuczciwe do fałszowania książeczek oszczędnościowych. Tą drogą, fałszerz, i kosztów nie ponosi na fabrykację datownika i jest pewniejszy, że przy doraźnej wypłacie oszustwo nie zostanie od razu wykryte, gdyż odcisk autentycznego datownika, posiadający wszelkie przepisowe cechy, nie nasunie podejrzeń urzędnikowi realizującemu wypłatę.

Jak widać z powyższych uwag, wprowadzenie specjalnego typu datowników, używanych wyłącznie w dziale P. K. O., jest jednym z niezbędnych czynników dla usunięcia fałszerstw.

Pozatem, jeszcze inny szczegół przemawia za tą inowacją. Trzeba przyznać, że w każdej instytucji mogą się znaleźć wśród pracowników godnych zaufania i uczciwych również i jednostki nieuczciwe. I w naszym resorcie pocztowym, jakkolwiek rzadkie bardzo są podobne wypadki, jednakowoż ze smutkiem konstatujemy, że są!

Otóż jednostka taka, będąc zatrudnioną w dowolnym dziale urzędu pocztowego, mając styczność z interesantami (nawet nie pracując w dziale P. K. O.), może popełnić za pomocą datownika większe nadużycia niż fałszowanie książeczek oszczędnościowych, a mianowicie:

Za pośrednictwem blankietów nadawczych P. K. O. (obrotu czekowego), nadawane są w urzędach pocztowych dość duże sumy pieniężne, wynoszące niejednokrotnie kwoty do kilku tysięcy złotych. Nie każdy z wpłacających wie, przy którym właściwie okienku dokonywuje się wpłat P. K. O. i pomijając napisy informacyjne, umieszczone dla orientacji w poczekalni, podchodzi ten lub inny do pierwszego lepszego okienka z prośbą o przyjęcie danej wpłaty. Zdarzają się też dość często wypadki, gdy publiczność, zupełnie świadomie, wymaga od pracowników zatrudnionych przy okienkach, do innych zupełnie celów przeznaczonych, aby przyjęto wpłaty pieniężne, gdyż przy okienku załatwiającem czynności P. K. O. jest duża kolejka. Jeżeli w danym wypad-

ku wpłacający trafi na jednostkę nieuczciwą, to ta, korzystając z sytuacji, wpłatę przyjmie (naturalnie sobie do kieszeni), a stronie wystawi kwit na odcinku blankietu nadawczego, zaopatrując go w odcisk datownika danego działu. Kwit taki, nawet w oczach interesanta niejednokrotnie mającego do czynienia z wpłatami P. K. O., nie nasunie żadnych podejrzeń, gdyż umieszczony na tym kwicie datownik niczem nie będzie się różnił od używanego w dziale P. K. O. Samo nadużycie, natomiast, może się wykryć dopiero po wniesieniu reklamacji ze strony poszkodowa-

nego, do tego czasu jednak, nieuczciwy pracownik może popełnić jeszcze cały szereg podobnych nadużyć i ukryć się przed wymiarem sprawiedliwości.

Reasumując powyższe, doszedłem do wniosku, że w dziale P. K. O. należałoby wprowadzić datownik specjalnego typu, zaopatrzony w inicjały P. K. O. oraz nazwę danego urzędu pocztowego. Datownik taki, rzecz oczywista, byłby przechowywany pod zamknięciem przez urzędnika zatrudnionego w dziale P. K. O., a tem samem byłby całkowicie niedostępny dla pracowników zatrudnionych w innych działach służby pocztowej.

Aleksander Popławski

Skrzynki na listy w kamienicach wielopiętrowych

Szybszemu doręczaniu listów w większych miastach stanęły dziś na przeszkodzie piętra, na które listonosz musi wejść, aby korespondencję oddać adresatowi bezpośrednio, czy pośrednio.

Zapobieżenie chodzeniu po piętrach, a tem samem spowodowanie szybszego obejścia rejonu przez listonosza, może nastąpić tylko przez umożliwienie oddania korespondencji mieszkańcom wyższych pięter danej kamienicy na parterze.

Taki sposób doręczania korespondencji mógłby być wykonywany przez składanie korespondencji do skrzynek listowych umieszczonych w klatce schodowej w parterze każdej wielopiętrowej kamienicy dla każdego mieszkańca osobno.

Zarządy poczt państw zachodnich od szeregu lat propagują rozmaitymi sposobami myśl umieszczania takich skrzynek na listy w każdej kilkupiętrowej kamienicy, oraz starają się wpływać na właścicieli kamienic, przedsiębiorstw budowlanych etc. w tym kierunku, jednak bez większego skutku. Skrzynki takie zaczęto wprowadzić instalować tu i ówdzie w lepszych nowych kamienicach, lecz ogół przeważnie odnosi się do tej sprawy obojętnie, stając na stanowisku, że poczta ma obowiązek doręczyć korespondencję adresatowi do domu. Ale dziś dom a mieszkanie to pewna różnica.

Jakież więc są przyczyny obojętności publiczności dla tego nowoczesnego urządzenia, mimo pojawiających się coraz częściej w prasie głosów nawet za przymusowym zaprowadzeniem takich skrzynek na listy?

Przedewszystkiem więc, ciężkie warunki ekonomiczne powojenne, następnie mylne zapatrywanie się publiczności na tego rodzaju urządzenia i wynikające z nich korzyści.

Każdy widzi tu tylko koszty i niedogodności, korzyści zaś nie chce widzieć żadnych.

Właściciele kamienic, na których w pierwszej linii spadłby ciężar sprawienia skrzynek, wcale nie są skłonni ponieść ten wydatek, szczególnie właściciele kamienic starych, jakkolwiek wydatek ten nie jest tak wielki. W większych miastach zarządy poczt, starają się wejść w kontakt z przedsiębiorcami nowych budowli, by wydatek ten wliczano w kosztorys, lecz usiłowania te nie zawsze i nie wszędzie uwieńczono się skutkami.

Dla właścicieli kamienic skrzynki listowe nie przedstawiają żadnej korzyści, mo-

że tylko w kamienicach urządzonych z pewnym komfortem, że oszczędza się schody i chodniki.

Dla lokatora jest to pewnego rodzaju niedogodność, lecz z drugiej strony jednak w bardzo wielu wypadkach, aby wypróżnić swoją skrzynkę nie potrzeba specjalnie schodzić z piętra na parter, może to nastąpić przy lada jakiejś innej okoliczności. Większa część listów nie jest natury pilnej i wielu ludziom prywatnym nie wiele na tem zależy kiedy otrzymają swą pocztę. Inna rzecz natomiast jest z kupcami, adwokatami i t. p.

Tym wiele zależy na tem, by pocztę otrzymali jaknajszybciej, ale ci mają personel, którym mogą się posłużyć przy wypróżnianiu skrzynek, mimo to są oni również przeciwnikami tego rodzaju racjonalizacji doręczania korespondencji i wolą by im doręczali listonosze.

Doręczanie przesyłek w takich rozmiarach jak u nas, ma miejsce może tylko w Niemczech, gdzieindziej nie jest znane.

W Szwajcarii w większych środowiskach nie doręcza się zwykłych przesyłek listowych adresatom do mieszkania. Szwajcarska ordynacja pocztowa w § 101 opiewa:

„W miastach i większych środowiskach zwykłych przesyłek listowych nie doręcza się adresatom w samym mieszkaniu, lecz wkłada do skrzynek lub za pomocą dzwonka, lub wołaniem zaprasza się adresata do odbioru korespondencji przy wejściu do kamienicy. Skrzynki na listy należy umieszczać możliwie przy wejściu do domu lub ogrodu i zaopatrzyć je w wyraźny napis właściciela”.

Gdy wołanie listonosza nie odnosi skutku należy pozostawić dla adresata zawiadomienie, na podstawie którego może odebrać przesyłkę w urzędzie.

We wszystkich większych miastach Szwajcarii w kamienicach piętrowych umieszczone są na parterze skrzynki na listy dla wszystkich lokatorów.

W Belgji doręczają listonosze przesyłki pocztowe tylko przy wejściu do kamienicy, adresatom lub upełnomocnionym, lub pozostawiając je w skrzynkach na listy. Listonosze wchodzi na piętro tylko wówczas gdy mają doręczyć przesyłkę za potwierdzeniem odbioru lub ściągnąć jakieś należności. Mieszkańcy kamienic, którzy nie mają ani skrzynek ani nie ustanowili upełnomocnionego, są obowiązani zejść z piętra na parter i tu odebrać swą korespondencję.

W Niderlandach mają listonosze wyraźnie przepisane przesyłki listowe składać do skrzynek na listy, które mają być umieszczone przy wejściu do kamienicy. Do wnętrza domu z reguły listonosz tam nie wchodzi.

We Francji doręcza się przesyłki listowe przez złożenie ich do skrzynek, albo upełnomocnionemu, lub pozostawia u dozorczy domu. Zasadniczo nie wchodzi listonosze na piętra, aby doręczyć zwykłe listy, czynią to tylko wówczas, gdy mają doręczyć przesyłkę za potwierdzeniem odbioru lub ściągnąć należytości.

W Stanach Zjednoczonych A. P. zwykłe przesyłki listowe doręcza się nawet biurom handlowym umieszczonym wyżej jak na pierwszym piętrze, tylko wówczas, gdy jest winda. We wszystkich innych domach tak handlowych, jak mieszkaniowych, hotelach i t. d. nie doręcza się przesyłek poczt. wyżej jak na pierwsze piętro. W większych miastach powszechnie umieszczone są w parterze kamienicy skrzynki na listy dla każdego lokatora osobno, połączone ponadto z mieszkaniem dzwonkiem elektr. i telefonem.

W r. 1923 wyszło zarządzenie generalnego poczmistrza, na mocy którego we wszystkich w przyszłości mających się wybudować domach o 3 mieszkaniach począwszy, muszą być umieszczone w parterze skrzynki na listy dla każdego lokatora osobno, według przepisanej wzoru.

Jeśli więc rozpowszechnienie skrzynek na listy zagranicą przypisać możnaby pewnemu naciskowi odnośnych zarządów poczt. to z drugiej strony jest to dowodem, że nie są one znowu tak niedogodne dla publiczności. Zachodzi pytanie czy korzyści z takich urządzeń są większe od pewnych niedogodności.

Korzyść dla publiczności przedewszystkiem jest ta, że doręczenie, t. z. pierwszej poczty zostałoby znacznie przyspieszone a na tem zależy przecież publiczności najwięcej.

Przyspieszenie w doręczaniu mogłoby nastąpić również przez pomnożenie personelu doręczającego, co jednak pociągałoby za sobą znaczny wydatek, z drugiej strony personel ten po ukończonym pierwszym chodzie nie miałby właściwie zajęcia. Życzenie publiczności mogłoby w zupełności tylko wówczas być zaspokojone o ileby skrzynki na listy umieszczone zostały w kamienicach piętrowych.

Wprawdzie nie zwolniłyby one całkowicie listonoszy od chodzenia po schodach, gdyż przy doręczaniu przesyłek za potwierdzeniem odbioru muszą wejść w kontakt z adresatem, lecz liczba tych przesyłek wynosi najwyżej 25 proc. wszystkich mających się doręczyć przesyłek przez listonosza.

Doręczenie więc t. zw. pierwszej poczty, gdyby nie konieczność chodzenia po piętrach zostałaby znacznie przyspieszona.

Aby zjednać wzbraniających się i objętnych dla tak pożytecznego urządzenia, należałoby wzmocnić propagandę, jeśli zaś to dotychczas nie nastąpiło, musi to mieć swą przyczynę, a więc pewne niedowierzanie właścicieli kamienic, którzy są mniemania, że urządzenie skrzynek na listy może spowodować zamach na ich stan posiadania, o czym nawet mowy nie ma, gdyż zarządy poczt. stoją na stanowisku, że urządzenie skrzynek na listy dla lokatorów jest wyłącznie rzeczą ich i właściciela kamienicy.

Lokatorzy zaś po większej części są mylnego zapatrywania na tę sprawę, wyobrażają sobie, że w każdej kamienicy będzie umieszczona wielka skrzynka do której listonosz wkładać będzie korespondencję dla wszystkich lokatorów, którą następnie dozorca kamienicy rozdzieli między nich.

O czemś podobnym ani się nie śniło żadnemu zarządowi poczt.

Wreszcie co się tyczy zarzutów naruszenia tajemnicy listowej lub kradzieży listów ze skrzynek, to te nie wytrzymują krytyki. Skrzynki powinny być takie, że tylko przez otwarcie ich możnaby oglądać korespondencję, a ponieważ do skrzynek będą wkładane tylko listy zwykłe, kartki, gazety, druki i próbki więc o te nie pokusi się żaden złodziej, tembardziej że skrzynki takie umieszczone byłyby pod okiem dozorczy domu.

Również zarzut taki, że nikt nie może być obowiązany schodzić co dzień 3 — 4 razy na parter i zaglądać do skrzynki czy ma jaką korespondencję, można obalić przez połączenie skrzynki z mieszkaniem za pomocą dzwonka elektrycznego.

Listonosz wkładając korespondencję do skrzynki dawałby równocześnie znać o tem do mieszkania adresata.

Obawy mieszkańców oficyn wielkich kamienic, że musieliby schodzić aż do budynku frontowego po korespondencję, są również płonne, gdyż i w oficynach mogą być urządzone skrzynki na listy.

Takie zaś zarzuty jak nadużywanie dzwonka przez dzieci, lub wrzucanie do skrzynek rozmaitych przedmiotów, nie mogą być brane poważnie pod uwagę.

Uwolnienie listonoszy od nader uciążliwego chodzenia po schodach powinno bardziej przemówić przekonująco, aniżeli podobne zarzuty.

Umieszczanie skrzynek na listy w kamienicach wielopiętrowych w większych miastach przyjęła publiczność zagranicą za urządzenia celowe, tak samo powinno

być przyjęte i u nas, propaganda w tym kierunku nie może wychodzić tylko z zarządu poczt, lecz być popartą silnie przez Izby handlowe, magistraty i t. p.

W opracowującej się obecnie ordynacji pocztowej polskiej zapewne będą pewne zastrzeżenia co do doręczania zwykłej korespondencji adresatom zamieszkałym w kamienicach wielopiętrowych.

Obowiązek poczty doręczania korespondencji adresatom do domu miał zastosowanie w dawniejszych czasach, gdy nie budowano wielopiętrowych domów, dziś trudno jest żądać od poczty, by doręczała kilkakrotnie dziennie adresatowi korespondencję mieszkającym na 4 lub 6 piętrze.

L. Siwiec

JAK ZAPOBIEC OBECNEMU KRYZYSOWI

Znany fabrykant obuwia, Bata, doprowadziwszy swą produkcję do wysokości 120.000 par obuwia dziennie, obniżył jeszcze raz ceny o 30 proc. i w ten sposób obuwie Bata kosztuje obecnie od zł. 9.90 do zł. 34.90, co stanowi poważne złagodzenie obecnej drożyzny artykułów pierwszej potrzeby.

Drugim krokiem Bata, który niewątpliwie również wywrze swój wpływ na obecny kryzys, jest otwieranie przez niego całego szeregu swych sklepów w Polsce, co daje zatrudnienie setkom pracowników.

Obydwa posunięcia Bata są jednak tylko przygotowaniem do trzeciego, najważniejszego. Oto w pierwszych dniach przyszłego roku rozpoczyna on budowę wielkiej fabryki obuwia w Polsce, przy czem znajdzie pracę kilka tysięcy robotników.

Niemożna więc powiedzieć, aby w obecnych ciężkich czasach nie było czynników, które przez swą działalność wpływają na złagodzenie kryzysu.

Pan wiceprezes niższych bije ...

W jednym z ostatnich numerów „Naszej Poczty”, pan Kiszka napisał, że jakiś nerwowo chory naczelnik powybił podwładnemu pocztyljonowi zęby, woreczkiem bilonu.

Z tego kiszkowego kawału wszyscy się śmieją, bo nikt nie uwierzy, żeby się między nami znalazł taki NAIWNY pocztyljon, któryby POZWOLIŁ się uderzyć, nie mówiąc już o mniej przyjemnej ceremonii, związanej z pozbawianiem uzębienia.

Pan Kiszka widzi przysłowiową słomkę w cudzem oku, a w swoim belki nie widzi. A szkoda, bo tą belką jest, niestety, pupilek pana Kiszki, wiceprezes i były prezes wrocławskiego Koła Niższych, ekspedjent Franciszek Majewski, który w październiku r. b. spoliczkował, do krwi, na ulicy miasta Wrocławka, obładowanego paczkami starszego pocztyljona Bronisława Gzubickiego, podczas pełnienia przez tegoż obowiązków służbowych, zato, że kol. Gzubicki, widząc pustkę i karierowiczostwo wiejące z pod sztandarów Związku Niższych—ze związku tego wystąpił i zgłosił swój akces do Związku Ogólnego...

Co tu mówić, panie Kiszka, o naczelnikach, kiedy wy sami, panowie, bijecie...

A biciem nikogo nie przekonacie...

I. Szelański
st. pocztyljon u. p. Chodecz.

W sprawie badania lekarskiego przed emeryturą

Ministerstwo Skarbu okólnikiem z dn. 30 września b. r., uwzględniając obowiązujące przepisy oraz judykaturę Najwyższego Trybunału Administracyjnego, w następujący sposób ustaliło tryb załatwienia spraw przedstawiania do zbadania komisjom lekarskim funkcjonariuszów państwowych, przenoszonych w stan spoczynku, oraz załatwiania odwołań od orzeczeń komisji lekarskich:

Przy przenoszeniu w stan spoczynku funkcjonariusza państwowego na zasadzie art. 28 lit. a), względnie art. 29 lit. a) lub b) ustawy emerytalnej funkcjonariusz ma prawo prosić władzę, przenoszącą go w stan spoczynku, o przedstawienie go do zbadania komisji lekarskiej pierwszej instancji. Prośba ta winna być uwzględniona tylko w tym wypadku, jeżeli została wniesiona w terminie 14-dniowym od daty doręczenia interesowanemu zawiadomienia o zamierzonym przeniesieniu go w stan spoczynku, względnie jeśli takiego zawiadomienia nie doręczono, w terminie 30-dniowym od daty doręczenia funkcjonariuszowi dekretu wymiaru uposażenia emerytalnego.

W wypadku przeniesienia funkcjonariusza w stan spoczynku na innej podstawie, niż przewidzianej art. 28 lit. a), względnie art. 29 lit. a) lub b) należy również uwzględnić prośbę funkcjonariusza, jeżeli została wniesiona w terminie 30-dniowym od daty doręczenia dekretu zwolnienia go ze służby względnie przeniesienia w stan spoczynku.

O wyniku badania funkcjonariusza przez komisję lekarską pierwszej instancji należy zawiadomić zainteresowanego w każdym wypadku, doręczając mu za pokwitowaniem odpis orzeczenia komisji.

O ile władza ma wątpliwości, czy ustalony przez komisję lekarską pierwszej instancji procent niezdolności do pracy za-

robkowej, względnie utrata zdolności do służby, odpowiada rzeczywistości, może z własnej inicjatywy zarządzić ponowne zbadanie funkcjonariusza przez komisję lekarską drugiej instancji.

Przeciwko orzeczeniu komisji lekarskiej pierwszej instancji może również interesowana osoba wnieść odwołanie. Uwzględnienie takiego odwołania i przedstawienie do zbadania komisji lekarskiej drugiej instancji może jednak mieć miejsce jedynie w tym wypadku, gdy funkcjonariusz do odwołania, wniesionego w terminie 14-dniowym od daty doręczenia mu

zawiadomienia o wyniku badania przez komisję lekarską pierwszej instancji, dołączył świadectwa przynajmniej dwóch lekarzy prywatnych, stwierdzających chorobę funkcjonariusza w sposób odmienny, niż to orzekła komisja lekarska pierwszej instancji.

W wypadku przeniesienia funkcjonariusza w stan spoczynku na zasadzie art. 29 lit. a) lub b) ustawy emerytalnej władza może przedstawić go do zbadania komisji lekarskiej pierwszej instancji, a następnie drugiej instancji bez prośby ze strony funkcjonariusza i bez uzyskania na to jego zgody.

(Życie Urzędnicze Nr. 15).

Wyjaśnienie M. P. i T. w sprawie przyznania ulgowej opłaty pocztowej dla paczek z książkami

Wobec nasuwających się wątpliwości przy stosowaniu rozporządzenia Ministra P. i T. z dn. 23. VIII 1930 r. w sprawie przyznania ulgowej opłaty pocztowej dla paczek z książkami, Ministerstwo P. i T. wyjaśnia:

Pod nazwą „książki” należy rozumieć wszelkie wydawnictwa księgarskie, jako to: książki zbroszurowane lub oprawione, broszury, nuty drukowane, atlasy (geograficzne, historyczne, i przyrodnicze), albumy z reprodukcjami artystycznymi (z wyłączeniem albumów do wkładania fotografii, kart pocztowych i t. p.), tablice poglądowe, mapy, kalendarze książkowe, modlitewniki, katalogi księgarskie i wogóle wszelkie wydawnictwa o charakterze książkowym.

Paczki z książkami, przesyłane za ulgową opłatą pocztową, nie mogą zawierać wydawnictw periodycznych, nawet o charakterze książkowym, zgłoszonych do prenumeraty za pośrednictwem poczty i

wymienionych w cenniku czasopism. Zastrzeżenie powyższe dotyczy tylko wydawnictw periodycznych z bieżącego okresu, gdyż wydawnictwa o charakterze książkowym z ubiegłych okresów prenumeraty utraciły już charakter wydawnictwa periodycznego i winny być traktowane narówni z nieperiodycznymi wydawnictwami księgarskimi.

Pod pojęcie „firmy księgarskie”, które mogą korzystać z ulgowej opłaty pocztowej za paczki z książkami, podpadają przedsiębiorstwa handlowe i instytucje, zajmujące się produkcją i handlem księgarskim istniejące pod różnorodnymi nazwami, a mianowicie: Księgarnia, Księgarnia i Skład nut, Antykwarnia, Magazyn nut, Sprzedaż książek, Handel książek, Księgarnia kolportażowa, np. „Kolportaż Książki Polskiej”, Instytut Wydawniczy, Zakłady Wydawnicze, Skład Wydawnictw, Spółdzielnia Wydawnicza, Komisja Wydawnicza, Hurtownia księgarska, np.

E. Malec.

PRZESTROGA

Onegdaj miałem dzień niewesoły. Byłem w sądzie, gdzie sądzili ekspedjenta pocztowego z sąsiedniego urzędu.

Przyjmując listy polecane, przez lekomyślność (młody człowiek), nalepił na listach zleceń trzy używane znaczki pocztowe. Sprawa się wydała. Wytoczono mu dwie sprawy: jedną w komisji dyscyplinarnej, gdzie go zdegradowano, na przeciąg półtora roku, z XII na XIII gr. up., i drugą w sądzie, gdzie zapadł wyrok skazujący, równający się wydaleniu ze służby, bez żadnego odszkodowania.

Sąd w Psiej Wątróbce. Duża sala. Krucyfiks na stole. Za stołem, surowy sędzia i obojętny sekretarz. Na sali, na prostych ławach, siedzą interesanci. Żeby mieli miny wesołe — nie powiem. Trochę much, również smutnych jak ta cała sala sądowa. Młody woźny przy drzwiach, grzmiący od czasu do czasu: „Proszę nie rozmawiać!” — oto i wszystko.

W salach sądowych panuje jakaś szczególna atmosfera, działająca na nerwy. Aczkolwiek byłem tam jako obojętny widz, czułem się jednak jak ongiś przy

zdawaniu egzaminu pocztowo-telegraficznego. A, zdaje się, że inni czuli się jeszcze gorzej.

Siedziałem i słuchałem. Przed kratkami sądu, od czasu do czasu, stawały dwie osoby: jedna po prawej stronie, gdzie stają oskarżeni, — druga po lewej, gdzie stają ci, co przyszli żądać wymiaru sprawiedliwości. I tak w kółko...

Młodzieńki nauczyciel, za uderzenie laską sołtysa, ma kłopot. Do winy się, oczywiście, nie przyznaje. Broni go miejscowy adwokat. Przysięga. Wyrok. Tydzień aresztu.

Druga sprawa. Miłe sąsiedzkie stosunki. Lokator zwymyślał mieszkaniodawcę i solennie mu przyrzekł, że go spali. Do winy się nie przyznaje, twierdząc, że jest człowiekiem dobrze wychowanym, że, z zasady, nigdy nikomu nie ubliża i, jako dobry katolik, niigdy bliźniemu źle nie życzy. Świadkowie zeznają inaczej. Przysięga. Wyrok. Tydzień aresztu lub 50 złotych grzywny.

Trzecia sprawa. Również lokatorskie stosunek. Lokator, za przydługi języczek, porobił pogrzebaczem dziury w głowie kilkunastoletniej córki właściciela domu, konkursowej kandydatce na Babę-Jagę. „Ziołko”, zdaje się, z niej niezłe. Oskarżony do winy się nie przyznaje, wmawiając w sąd, że oskarżycielka pod-

słuchiwała pod drzwiami sceny z piekielka małżeńskiego i, niechcący, została uderzona klamką otwieranych drzwi. Sąd odczytuje świadectwo lekarskie. Zaprzysiężenie i zeznanie kilku świadków. Wyrok: dwa tygodnie aresztu.

Siedziałem i myślałem o sprawie, która, za chwilę, miała się odbyć. W myśli, porównywałem człowieka... z maszyną. Maszyna spala paliwo — żołądek ludzki spala pokarm. Maszyna, nie posiadająca mózgu, nie myśli, i niejeden człowiek, mając mózg, czyni to samo... Na automobil składa się praca kilkuset robotników. Lüksowy automobil opuszcza garaż i wozi, przez jakiś czas, swych szczęśliwych posiadaczy. Ale cóż? Jedna chwila nieuważności szofera i ten elegancki automobil, kosztujący tyle pracy, potu ludzkiego i pieniędzy, wpada całym impetem na drugi automobil, idący z przeciwnej strony, i pozostają zeń tylko drzazgi.

Tak bywa i z człowiekiem. Moc pracy, poświęcenia i pieniędzy kosztuje wychowanie niemowlęcia. Dziecko podраста i idzie do szkoły. Wesoła to, a zarazem i smutna chwila dla rodziców, którzy od ust sobie nieraz odejmują, aby wyprowadzić swe dziecko „na ludzi”. Dziecko staje się dorosłym człowiekiem, jest na stanowisku, ma rodzinę, powodzi mu się niezłe, jest

„Dom Książki Polskiej“ i t. p. Poszczególnym osobom prywatnym, jak np. prywatnemu wydawcy lub autorowi, nie przysługuje prawo korzystania z powyższej ulgowej opłaty.

Według rozporządzenia Ministra P. i T., obowiązani są nadawcy umieszczać napis „książki“ tak na samych paczkach, jak i na przynależnych do nich adresach pomocniczych. Ponadto na adresach pomocniczych do paczek z książkami, nadawanych za ulgową opłatą pocztową, należy umieszczać wyraźny odcisk stempla firmowego nadawcy. Odcisk ten ma być umieszczony na lewym odcinku adresu pomocniczego, oraz na odwrotnej stronie adresu, w miejscu przeznaczonym na zarządzenie nadawcy na wypadek niedoręczalności paczki.

Jeżeli nadawca wydaje zarządzenie co do postępowania na wypadek niedoręczalności, to odcisk stempla firmowego umieszcza się pod napisem „podpis“. W przeciwnym zaś razie słowo „zarządza“ winno być przekreślone i odcisk stempla firmowego winien być umieszczony w dowolnym miejscu tej rybryki.

PODZIĘKOWANIE

Niniejszem wyrażam wdzięczność i podziękowanie koledze P. Eugenjuszowi Malcowski u. p. t. Chodecz za artykuły umieszczone w naszym piśmie „Poczta“, a w szczególności w Nr. 18 i 19, w których tak prawdziwie jest ujęta nasza praca i potrzeba jej ulepszenia i wynagrodzenia.

Wyrażając życzenie, aby artykuły te dotarły tam, gdzie należy, kreślę się z koleżeńskim pozdrowieniem

Jan Kołodziejczyk.

Kierupot Komarówka-Podiaska.

u szczytu kariery — i cóż? Na małą chwilę przestaje rozsądnie myśleć, robi jedno jedyne fatalne posunięcie i to jedno jedyne głupstwo przekreśla i niweczy jego wysiłki i całą karierę życiową.

W czasie tych moich mimowolnych rozmyślań, przyszła kolej na interesującą mnie sprawę. Oskarżony broni się sam, bo adwokat za obronę zażądał 100 zł., których oskarżony 21-go nie mógł posiadać. Jest dobrej myśli. Odczytywanie personalji: lat 30, nie karany ani sądownie, ani dyscyplinarnie, ma na swem utrzymaniu troje dzieci, w wieku lat 3, 5 i 8, żonę i teściową. Do winy przyznaje się. Rozchodzi się o trzy powtórnie użyte znaczki pocztowe, na łączną sumę 3-ch złotych. Twierdzi, że sam nie wie dlaczego popełnił taką lekkomyślność. Składa sądowi wyrok komisji dyscyplinarnej, która, za to same przewinienie, zdegradowała go o jeden stopień służbowy. Zaprzysiężenie świadków. Zeznaje naczelnik. Mówi, że oskarżony pracował u niego 9 lat, opinia cieszył się dobrą...

Oskarża nasz poczciwy komendant posterunku. Mówi, że oskarżony, aczkolwiek zawinił — jednak ze względu na to, że za to same przewinienie został już dyscyplinarnie ukarany i ze względu na przyznanie się do winy, on — oskarżyciel publiczny — pozostawia wymiar i rodzaj

W niedzielę dnia 26 października 1930 roku odbył się doroczny Zjazd Delegatów Kół Miejsowych Okręgu Poznańskiego z udziałem przedstawicieli Dyrekcji Poczty i Telegrafów w osobach naczelników wydziałów pp. Babickiego i Sawickiego oraz kierownika oddz. osobowego p. Skotarka i Sekretarza Zarządu Głównego kol. Hałasa.

Zjazd zagał prezes Zarządu Okręgowego kol. Sas witając przedstawicieli Dyrekcji Poczty i Telegrafów, sekretarza Zarządu Głównego kol. Hałasa oraz delegatów, prezesów Kół Miejsowych i gości.

Na przewodniczącego Zjazdu wybrano kol. Hałasa, na sekretarza kol. Małachowskiego, a na ławników kol. kol. Biegańskiego i Drybulskiego.

Po odczytaniu protokołu z ostatniego Zjazdu Delegatów Kół Miejsowych złożył obszernie sprawozdanie z działalności Zarządu Okręgowego prezes kol. Sas, przy czym szczegółowo omówił sprawy dotyczące realizacji postulatów zawodowych, sprawy urlopów wypoczynkowych, szkolnictwa zawodowego i odpowiedzialności materialnej urzędników. Poza szeregiem wielu innych jeszcze spraw natury zawodowej i organizacyjnej zaznaczył prezes kol. Sas, że stan liczebny członków Związku stale wzrasta, co jest pocieszającym objawem, oraz świadczy o zrozumieniu przez ogół pracowników pocztowych doniosłości organizacji. Z szczególnym naciskiem podkreślił kol. Sas przychylnie stanowisko Dyrekcji Poczty i Telegrafów w kierunku podniesienia szkolnictwa zawodowego urzędników.

W dalszym ciągu zdał sprawozdanie skarbnik Zarządu Okr. kol. Jaszcz przedstawiając stan kasy oraz wyjaśniając po-

kary sądowi. „Naczelniku kochany“ — powiada do mnie po sprawie — „rodzonnemu bratu nic więcej poradzićbym nie mógł“. I, faktycznie. Zrobił, co mógł.

Oskarżony w „ostatnim słowie“ twierdzi, że zawinił przez lekkomyślność; zaznacza, że od samego początku sam przyznał się do winy; prosi sąd o taką karę, któraby nie pozbawiła kawałka chleba jego i jego rodziny.

Sąd udaje się na naradę. Czekamy długo na wyrok. Ludziska szepcą, że dostanie karę w zawieszeniu. Dzwonek. Wchodzi sąd. Wyrok. Dwa miesiące więzienia, plus kosztu sądowe... Uf...

Zwiesiłem głowę i wyszedłem. Wróciłem do pracy szalenie zdenerwowany. Do końca dnia przyjmowałem pieniądze, wydawałem reszty, pisałem, telegrafowałem, ale czyniłem to, mimowoli, tak jakoś ociężale, jak nigdy.

Przez cały ten dzień zdawało mi się, że słyszę zeznania oskarżonego: „...mam na swem utrzymaniu troje dzieci, w wieku lat 3, 5 i 8“, jego ostatnie słowo: „...proszę o wymierzenie mi takiej kary, któraby nie pozbawiła kawałka chleba mnie i mej rodziny“ i surową sentencję wyroku sądowego:

— Dwa miesiące więzienia!

Zjazd Delegatów

Okręgu Poznańskiego

szczególne pozycje bilansu, wręczonego wszystkim delegatom.

Imieniem Okr. Komisji Rewizyjnej złożył sprawozdanie przewodniczący kol. Mika i stwierdził, że Komisja Rewizyjna dokonała rewizji ksiąg kasowych uznając stan kasy za zgodny, wyrażając równocześnie uznanie skarbnikowi kol. Jaszczowi za wzorowe prowadzenie ksiąg kasowych.

Stwierdzając powyższe, przewodniczący Komisji Rewizyjnej zgłosił wniosek o udzielenie ustępującemu Zarządowi absolutorjum.

W międzyczasie Zjazd delegatów zaszczycił swą obecnością Prezes Dyrekcji Poczty i Telegrafów p. Kaźmierski, którego zebrani powitali hucznymi oklaskami. Również przewodniczący Zjazdu kol. Hałas powitał Pana Prezesa w serdecznych słowach, dziękując za przybycie, dotychczas okazaną życzliwość i zrozumienie dla spraw organizacji.

Przy tej okazji wygłosił Pan Prezes Kaźmierski okolicznościowe przemówienie, w którym podkreślił, że interesuje się losem pracowników pocztowych i ma zrozumienie dla spraw dotyczących, najżywniejszych postulatów personelu pocztowego.

Szczególnie podkreślił w swem przemówieniu Pan Prezes Kaźmierski ciężką chwilę obecną i los jaki czeka Państwo nasze, naszą ukochaną Ojczyznę w okresie ważnych wydarzeń politycznych wyborów, przy czym wskazał na to, że szczególnie pocztowcy mają podwójny obowiązek obywatelski i zawodowy. W dalszym ciągu swego przemówienia wezwał Pan Prezes Kaźmierski do korzystania z przysługującego prawa wyborczego i aby w dniu wyborów do Sejmu i Senatu wszyscy jak jeden mąż stanęli do urny wyborczej. Nie wolno nam w czasach dzisiejszych być biernymi obserwatorami, lecz musimy wszyscy zaprzęgnąć się do czynnej pracy społecznej i obywatelskiej i, gdzie tylko jest możliwe pomagać Rządowi w jego zamierzeniach. Należy bowiem rozważyć ten moment, że żadna z partij przeciwrządowych, chociażby uzyskała największą ilość mandatów, nie jest w stanie utworzyć trwałego Rządu, ponieważ żadna nie posiada człowieka, któryby był w stanie pociągnąć za sobą cały Naród wraz z wojskiem tak, jak nam to w całej pełni gwarantuje świetlana postać Marszałka Piłsudskiego.

Jako Prezes Rady Ministrów Marszałek Piłsudski jest zarazem naszym najwyższym przełożonym. Nieodzownym więc naszym obowiązkiem jest wspierać Rząd z pełni sił w jego dążeniach.

Wrogowie nasi z Zachodu i Wschodu nie śpią i czyhają tylko na odpowiednią chwilę, by wydrzeć nam, co dla nas jest najdroższe i święte.

Bądźmy ofiarni na cele patriotyczne i wstępujemy gromadnie do Ligi Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej, Floty Narodowej, Przynoszenia Wojskowego i Wychowania Fizycznego i innych organizacji pokrewnych, składajmy również ofiary na łódź podwodną.

W końcu swego przemówienia zwrócił się Pan Prezes Kaźmierski z apelem do

zebranych, aby okazali się godnymi członkami instytucji użyteczności publicznej oraz wykazali, że dorosiliśmy do wszelkich największych nawet zadań.

Pan Prezs Kaźmierski zakończył swoje przemówienie okrzykiem na cześć Najjaśniejszej Rzeczypospolitej Polskiej, powtórzonym gremjalnie przez zebranych.

Przewodniczący Zjazdu kol. Hałas dziękując Panu Prezesowi Kaźmierskiemu za cenne wskazówki, oraz przychylnie stanowisko Władzy, zapewnił Pana Prezesa w imieniu zebranych, że wszyscy członkowie Związku zastosują się do udzielonych rad i uczynią wszystko, co będzie w ich mocy, aby zabiegi Rządu na każdym kroku poprzeć.

W dyskusji nad sprawozdaniem ustępującego Zarządu zabierali głos kol. Bięgański, Mika i Jaszcz. **W myśl wniosku przewodniczącego Komisji Rewizyjnej udzielono ustępującemu Zarządowi jednogłośnie absolutorjum.**

W dalszym ciągu obrad wygłosił członek Zarządu Głównego kol. Hałas obszerny referat w którym wskazał, że praca Zarządu Głównego jest trudna i nie zawsze postulaty szczególnie dotyczące natury materialnej mogą się spotkać z uwzględnieniem powodu ogólnego kryzysu gospodarczego. Jednak pomimo piętujących się trudności uzyskano wypłatę 1/3 dodatku mieszkaniowego i Rząd nie neguje dalszej wypłaty, jednak narazie w obecnie trudnych warunków, jest to niemożliwe. W dalszym ciągu swego przemówienia poruszył kol. Hałas, sprawy opłat czynszowych za mieszkania służbowe, opłat szkolnych, pragmatyki służbowej, ustawy o postępowaniu dyscyplinarnym, kodyfikacji przepisów oraz kontroli Związku przez Ministerstwo Poczt i Telegrafów.

Również omówił kol. Hałas sprawę obecnych wyborów przypominając uchwałę Zarządu Głównego, mocą której Związek postanowił poprzeć w wyborach Marszałka Piłsudskiego, zaznaczając, że nie wolno nam się uchylać od tego obowiązku, ponieważ sytuacja jest specjalna i obecne wybory należy uważać jako plebiscyt narodowy. Z zadowoleniem stwierdził mówca, że tu kandydat z listy B.B.W.R. kol. Sas jest umieszczony na liście Nr. 1 na II-gim miejscu i wobec tego ma widoki uzyskania mandatu poselskiego. Będzie to oczywiście miało niezmiernie znaczenie dla pocztowców.

W dyskusji nad referatem zabierali głos kol. Łowicki w sprawie domów związkowych, kol. Włodarkiewicz w sprawie mundurów i dodatków kresowych i kol. Kropiński w sprawie kasy pogrzebowej.

Na wniosek Komisji Skrutacyjno-wyborczej wybrano **jednogłośnie** przez akklamację nowy Zarząd Okręgowy, który ukonstytuował się jak następuje:

Sas Antoni, prezes,
Laskowski Władysław, wiceprezes,
Adamczak Jan, wiceprezes,
Malachowski Adam, sekretarz,
Koperski Stanisław, zast. sekretarza,
Jaszcz Sylwester, skarbnik,
Kozłowski Alfons, Kaczmarska Marja i Kowalski Walenty członkami Zarządu.

Łowicki Stanisław (Kozienice) i Krysiński (Gniezno) zastępcy.

Do Komisji Rewizyjnej zostali wybrani kol. kol. Mika Alojzy (Mikołaj), Parzyński

Stanisław (Żnin), Włodarkiewicz Władysław (Leszno).

Zastępca Krawczewski Stanisław.

Równocześnie uchwalono wysłać telegram do P. Ministra Poczt i Telegrafów następującej treści:

Minister Poczt i Telegrafów Inż. **Boerner**
Warszawa.

Obradujący w dniu dzisiejszym Walny Zjazd Delegatów Związku Pracowników Poczt, Telegr. i Telef. okręgu poznańskiego przesyła Panu Ministrowi wyrazy głębokiej czci i zapewnienia wyteżenia wszystkich sił dla dobra Państwa naszego i Instytucji pocztowej.

Walny Zjazd uchwalił, po szerszej dyskusji następujące wnioski, domagając się:

1) Zasadniczej regulacji uposażenia do wysokości odpowiadającej istotnym kosztom utrzymania.

2) Jaknajszyszego uchwalenia ustawy pragmatycznej i zmodyfikowania ustawy dyscyplinarnej.

3) Wypłacenia zaległego dodatku mieszkaniowego za rok 1928.

4) Przyznania należności ubocznych jak dodatku za kierownictwo, dodatku kasowego, dodatku za pracę w niedzielę i święta, tantjemy telefonicznej i podwyższenia istniejących już dodatków jak diet ambulansowych, dodatku za pracę nocną i godzin nadliczbowych.

5) Przyznanie wszystkim urzędnikom

pocztowo - telegraficznym umundurowania wzgl. odpowiedniego ekwiwalentu.

6) Nowelizacji rozporz. Rady Ministrów o państwowej pomocy lekarskiej z 1927 roku w kierunku przyznania prawa dowolnego wyboru lekarza, bezpłatnego leczenia w szpitalach i sanatorjach.

7) Powiększenie personelu w Urzędach pocztowo - telegraficznych ze względu na przeciążenia pracowników pracą ponad ogólnie przyjęte normy.

8) Przyznania dodatku kresowego dla miejscowości położonych nad granicą niemiecką.

9) Opłacania kwater wypoczynkowych na końcowych stacjach nie przez personel ambulansowy jak dotychczas, lecz przez Skarb Państwa.

W walnych głosach przemawiali jeszcze kol. kol. Sas, Jaszcz, Kozłowski, Włodarkiewicz, Parzyński, Ryciński i Nańczakowa, poczem po wyczerpaniu porządku obrad prezes kol. Sas zamknął obrady, dziękując za przybycie przedstawicielom Dyrekcji, a zebranych za poważne i owocne obrady.

Po zebraniu odbył się wspólny obiad, podczas którego w miłym i serdecznym nastroju wniesione liczne toasty na cześć Prezesa Dyrekcji Poczt i Telegrafów p. Kaźmierskiego, naczelnika Wydziału Dyrekcji Poczt i Telegrafów p. Sawickiego, sekretarza Zarz. Gł. kol. Hałasa, prezesa Zarządu Okr. kol. Sasa i prezesa Zarządu Okr. kol. Wróblewskiego z Bydgoszczy oraz pomyślność i rozwój Związku.

Ze Świata Poczty

Rozwój Poczty St. Zjedn. A. P.

Poczta Stanów Zjedn. A. P. we właściwym tego słowa znaczeniu istnieje dopiero od r. 1639.

W roku tym Zgromadzenie ustawodawcze Stanu Massachusetts uchwaliło powierzyć obywatelowi Ryszardowi Fairbanks w Bostonie przewóz i doręczanie listów.

Fairbanks przyjąwszy obowiązek doręczania adresatom listów nadchodzących z Europy urządził w swym własnym domu biuro pocztowe, a za świadczenia te wolno było Fairbanksowi pobierać od każdego doręzonego listu 1 penny, prócz tego był zwolniony od służby wojskowej, oraz mógł w domu swym, gdzie mieścił się urząd pocztowy, mieć również i gospodę.

Urządzenie pocztowe Fairbanksa było przez długie lata jedyną pocztą w całej północnej Ameryce. Dopiero w r. 1657 w stanie Wirginia wyszła ustawa, mocą której obowiązkiem plantatorów tego stanu było mieć zawsze gotowych posłańców konnych do przesłania korespondencji urzędowej od farmy do farmy. Prawo to było nawet dość surowe i skazywało opieszalych farmerów na dotkliwie grzywny w naturze, mianowicie stosownie do przewinienia od jednej do kilku beczek doborowego tytoniu, z uprawy którego stan ten słynął.

Dopiero w r. 1673 z inicjatywy ówczesnego gubernatora kolonji N. Jork urządzona zostaje komunikacja pocztowa między N. Jorkiem a Bostonem, jako pierwsza regularna służba pocztowa między dwoma miastami amerykańskimi. Jak miała zaś była podówczas potrzeba takiego

urządzenia świadczy o tem fakt, że jednorazowe w miesiącu połączenie zupełnie mieszkańcom wyżej wymienionych miast wystarczało.

W r. 1683 powstaje urząd pocztowy w Philadelphii, skąd raz na tydzień rozwożono pocztę do okolicznych miejscowości. W stanie zaś Massachusetts w r. 1674 po Fairbanksie obejmuje pocztę obyw. Hayward, która odtąd mieści się już w Ratuszu. Był to zatem pierwszy „Post-Office”, a Hayward pierwszym rzeczywistym „postmaster” w Ameryce.

W latach 90-tych 17 stulecia powstają w Ameryce poczty angielskie wydzierżawione osobom prywatnym.

W roku 1691 zostaje poczta w angielskiej Ameryce wydzierżawioną na lat 21 Tomaszowi Neale, ten zaś poddzierżawia ją kupcowi A. Hamiltonowi, który położył około rozwoju poczt amerykańskich wielkie zasługi.

W r. 1710 przechodzi poczta amerykańska w zupełności w ręce angielskie, wprowadzie dyrekcja poczt amerykań. ma swą siedzibę w N. Jorku, podporządkowaną jest jednak generalnemu pocztmistrzowi w Londynie. Dochody z poczty amerykańskiej wpływają do skarba angielskiego, to też o należytych rozwoju tej instytucji w tym czasie nie mogło być mowy.

Rozbudowa poczty amerykańskiej zaczyna się dopiero od roku, gdy Benjamin Franklin objął urząd generalnego inspektora poczt amerykańskich (1753 — 1774).

On to wprowadził jednolitą opłatę dla listów miejscowych, oraz stempel pocztowy (datownik).

Gdy w r. 1773 przyszło między kolonię angielską a metropolją do ostrych zatargów, został Franklin z urzędu złożony, ale już w ciągu walk o niepodległość Stanów pierwszy kongres uchwalając niezawisłość poczt amerykańskich, powierza równocześnie Franklinowi ich kierownictwo. Tak więc Franklin w r. 1775 został pierwszym generalnym pocztmistrzem nowych Stanów Zjednoczonych.

Następcy Franklina usiłowali wprawdzie wielkie zamiary tego genialnego człowieka urzeczywistnić, lecz częste zmiany naczelných stanowisk stały temu na przeszkodzie.

Prawdziwy rozwój poczt amerykańskich datuje się od r. 1782, w którym wyszła pierwsza ameryk. ustawa pocztowa. Rozszerzono znacznie sieć pocztową, a generalny urząd przeniesiono do N. Jorku. Interesującym jest, że ówczesne prawo pocztowe kradzieże i napady na pocztę karało śmiercią, ograbienie przesyłki pocztowej groziło karą chłosty.

Ilość urzędów pocztowych w r. 1800 wynosiła już 903 i od tego czasu wzrasta ona ciągle.

W r. 1847 zaprowadzono pierwsze amerykańskie znaczki pocztowe, w r. 1862 pierwsze pocztury ruchome (ambulanse), w r. 1855 listy polecone, w r. 1864 przekazy pocztowe, a w r. 1873 kartki pocztowe.

W r. 1875 przystąpiły Stany Zjedn. do światowego Związku Pocztowego. Bardzo późno, bo dopiero w r. 1913 zaczęła poczta ameryk. przyjmować paczki, które aż do tego czasu można było nadawać tylko u przedsiębiorców prywatnych.

Rozwój ruchu telefonicznego między Europą a Ameryką Półn.

Ze sprawozdania kierownika oddziału dla dalekich połączeń Twa „American Telephone and Telegraph Company” w New Yorku T. G. Willena za rok 1929 umieszczonego w „Journal of the American Institute of Electrical Engineers” zacytowaliśmy kilka następujących interesujących dat dotyczących rozwoju ruchu telefonicznego między Europą a Ameryką Półn.

Publiczny telefoniczny ruch między Londynem a New Yorkiem otwarty został dnia 7 stycznia 1927 r.

Od tego czasu na tem polu przesyłania wiadomości uwidacznia się znaczny postęp, tak pod względem ilości krajów korzystających z transoceanicznego telefonicznego połączenia, jak i pod względem ilości przeprowadzanych rozmów, — wreszcie i samego ulepszenia.

Po stronie europejskiej z wyjątkiem Rosji, Litwy, Łotwy, Estonji, państw bałkańskich oraz Portugalji, wszystkie wielkie miasta w innych państwach mogą uzyskać telefoniczne połączenie z Ameryką.

W Polsce, Węgrzech i Irlandji można przeprowadzić rozmowę tylko z miast stolicznych.

W Szwecji prócz Sztokholmu z Malmo i Goteborgu.

W Italji ze wszystkich większych miast górnej Italji oraz z Rzymu.

Poza Stanami Zjed. A. P. można uzyskać połączenie z miejscowościami w Kanadzie, Kubie i Meksyku.

Przestrzenie rozszerza się więc ta sieć coraz bardziej, z końcem 1929 r. używało jej 20 krajów z ludnością około 400 milionów.

Z liczby dokonanych połączeń między Ameryką a Europą przypadało ze strony europejskiej 52 proc. na Anglję, 32 proc.

na Francję, 8 proc. na Niemcy i 8 proc. na inne kraje.

Liczba godzin, w których można było przeprowadzać rozmowy między Europą a Ameryką była w początkach bardzo ograniczona, przyczyną były zaburzenia atmosferyczne, które w pewnych okresach dnia stale występowały. Przez przeniesienie stacji radiowej do Cupar (Szkocja) położonej więcej na północ od Londynu oraz przydanie krótkich fal (pierwotnie przeprowadzano rozmowę na fali długości około 5.000 mtr.) udało się już w 1928 r. rozszerzyć czas dziennych rozmów do 10 i pół godzin.

Od sierpnia zaś, gdy ilość krótkich fal podwyższono do trzech, można rozmawiać przez pełnych 24 godzin.

Różnica czasu między Europą a Ameryką, która wynosi między Londynem a New Yorkiem 5 godzin, sprawia pewne trudności w ruchu, które jednak wielkiego wpływu na rozwój korespondencji nie wywierają.

Trzyminutowa rozmowa między Londynem a New Yorkiem kosztowała z początku 75 dol. lub 15 funtów angielskich (około 660 zł.) od marca 1928 r. znizono opłatę na 45 dol. (390 zł.).

Znizka ta wywołała zaraz wzmożenie ruchu, gdyż już od marca do maja 1928 podskoczyła ilość rozmów dziennie przeprowadzanych z 13 na 45 przeciętnie.

W 1929 r. ilość rozmów dziennych wzrosła do 50, największa ilość przeprowadzonych w jednym dniu rozmów wynosiła 139.

Obok znizki opłat za rozmowy, do ciągłego ich wzrostu przyczyniło się przedłużenie godzin, w których rozmowy te mogą być przeprowadzane, oraz szybkość w dokonaniu połączenia.

Również korzyści ustnego porozumienia się interesowanych stron nie małą odgrywają tu rolę.

Z dzisiejszym stanem rozwój transoceanicznego połączenia telefonicznego nie został ukończony, zależny jest bezwątpienia od postępu techniki, która ciągle idzie naprzód.

L. S.

Wypadek samolotu pocztowego.

Dnia 17 października b. r. wielki samolot pocztowy, idący z Indji miał przymusowe lądowanie na piaskach wielkiej pustyni arabskiej. Inny samolot, wysłany na pomoc, nie zdołał znaleźć zaginionego statku i musiał wskutek złych warunków atmosferycznych osiąść w pustyni.

Samolot podał wiadomość o tem przez radio do Bagdadu, skąd wyruszyła eskadra Królewskiej Floty Lotniczej, która znalazła oba aparaty i udzieliła im pomocy. Po kilku godzinach wszystkie samoloty ruszyły w porządku do miejsc swych przeznaczeń.

Połączenie radiostacji Polska — Holandja.

Dnia 15 października odbyło się otwarcie nowego połączenia radjotelegraficznego między Polską i Holandją. Po wymianie telegramów gratulacyjnych między Ministerstwem Poczt i Telegrafów, a holenderskim Zarządem Poczt i Telegr. połączenie to oddano do normalnej eksploatacji.

Bezpośrednia łączność radio - telegraficzna między Warszawą a Amsterdamem przyczyni się niewątpliwie do usprawnienia komunikacji z Holandją z pominięciem dotychczasowej drogi przez Niemcy.

NIEMCY

Rząd Brüninga nosi się z zamiarem obniżenia płac wszystkich pracowników państwowych o 6 procent, na przeciąg trzech lat od 1 marca 1931 r. Zamierzenia te przyjęte zostały przez pracowników z wielkim niezadowoleniem.

Aczkolwiek o obniżeniu płac pracowników w Niemczech mówi się od dłuższego czasu i przez szereg miesięcy organizacje występowały z ostremi protestami, to w ostatnim czasie z uwagi na oficjalne komunikaty w tej sprawie i silny nacisk na Rząd ze strony niektórych partji politycznych, domagających się zmniejszenia uposażeń, protesty Związków stają się coraz to energiczniejsze.

Wszystkie organizacje zwołują wiece protestacyjne, na których masy pracownice uchwalają ostre rezolucje.

Dla orientacji podajemy poniżej wysokość dotychczasowych płac kilku grup pracowników oraz kwoty, o które mają być zmniejszone uposażenia.

	Uposażenie mk. n.	Zmniejszenie mk. n.
Szafnerzy		
wynagr. początk.	218.—	10,65
„ maksym.	395,35	15,30
Asystenci		
wynagr. początk.	278,65	14,30
„ maksym.	337.—	17,80
St. sekretarze		
wynagr. początk.	345,35	18,30
„ maksym.	552,50	30,75
Radcowie adm.		
wynagr. początk.	536.—	24,80
„ maksym.	872.—	49,90
Radcowie minist.		
wynagr. początk.	872.—	49,90
„ maksym.	1258.—	73,05
Dyrektorowie min.	1750.—	102,60

Tabela ta wykazuje, że płace pracowników w Niemczech, są bez porównania wyższe od wynagrodzeń pracowników państwowych u nas, szczególnie jeżeli się — poza kwotą — weźmie pod uwagę siłę kupna przedewszystkiem artykułów o-dzieżowych, które w Niemczech są znacznie tańsze.

J. H.

WYSPRZEDAJEMY OŁÓWKI

Dla urzędów i agencji pocztowych wysyłamy za **5 zł.** asortyment ołówek czarnych, kolorowych, chemicznych i t. p. zawierający przeszło **200 sztuk**, wagi **1 klg.** Gatunek dobry. Duża oszczędność przez używanie naszych ołówek asortowanych.

Koszta przesyłki ponosi zamawiający

KSIEGARNIA ROZWÓJ W PUŁTUSKU

Cenniki i katalogi ilustrowane materiałów pisemnych na żądanie bezpłatnie wysyłamy.

KOMUNIKAT M. P. i T.

I. Okolicznościowe znaczki i ozdobne blankiety telegraficzne z okazji stulecia Powstania Listopadowego.

Celem uczczenia stulecia rocznicy Powstania Listopadowego, rozporządzeniem M. P. i T. z dn. 30 października zostały wprowadzone w obieg znaczki pocztowe opłaty 5, 15, 25 i 30 gr.

Rysunek znaczków przedstawia sylwetki dwóch żołnierzy, idących do ataku, pomiędzy nimi zaś orła z rozpostartymi skrzydłami. W górnej części rysunku znajduje się napis „29.XI.1830 Grochów Igańce”.

Jednocześnie na okres od 20 listopada do 31 grudnia b. r. zarządziło M. P. i T. przyjmowanie i doręczanie telegramów na ozdobnych blankietach za opłatą dodatkową 10 gr. Blankiety te będą ozdobione dwukolorową winietką, której rysunek jest wzorowany na plakacie jubileuszowym.

II. Rozszerzenie granic kwot przekazów pocztowych i telegraficznych.

Z dniem 30 października, rozporządzeniem M. P. i T. granice kwot przekazów pocztowych i telegraficznych, doręczanych z pieniędzmi odbiorcom do domu, zostały rozszerzone do 2.000 zł. na jeden przekaz.

Zależnie od miejscowych warunków bezpieczeństwa, wysokość kwot przekazów pocztowych i telegraficznych, doręczanych odbiorcom do domu w granicach 2.000 zł. w miejscowym okręgu doręczeń, i w granicach do 200 zł. w okręgach listonoszów wiejskich, zostanie ustalona według uznania poszczególnych Dyrekcji Poczty i Telegrafów.

III. Sprzedaż w urzędach pocztowych nalepek na rzecz Komitetu budowy Kolonii Inwalidzkiej im. Marszałka Piłsudskiego w Gołotczyźnie.

Minister P. i T. udzielił zezwolenia na sprzedaż w urzędach pocztowych, w okresie od 1 do 30 listopada b. r., nalepek na rzecz Komitetu budowy Kolonii Inwalidzkiej im. Marszałka Piłsudskiego w Gołotczyźnie.

Ze względu na doniosłość celu, na który mają być obrócone pieniądze uzyskane tą drogą przez Komitet, Minister P. i T. polecił podwładnemu personelowi jak najgorliwsze zajęcie się sprzedażą nalepek.

IV. Nowa droga przewozowa paczek pocztowych do Argentyny i Brazylii.

Z dniem 30 października, rozporządzeniem M. P. i T. została wprowadzona nowa droga przewozowa dla obrotu paczkowego między Polską i Brazylią przez port w Gdyni.

Do obrotu są dopuszczone paczki zwykłe i z podaną wartością, przyczem waga jednej paczki nie może przekraczać 10 kg. objętość zaś 55 decymetrów sześciennych, a jeden z wymiarów 125 cm.

Po przejściu przez urzędy pocztowo-celne, paczki przesyłane do Argentyny i Brazylii zostaną skierowane do urzędu pocztowego Gdynia 1, skąd będą przewożone bezpośrednio do Buenos Aires i Rio de Janeiro przez okręty Tow. Akc. Chargeurs Reunis, odchodzące z Gdyni co pięć tygodni.

V. Lotnicze przesyłki listowe do Sjamu, kol. Straite Settlements (półwysep Malajski) i Indyj Holenderskich.

Z dniem 30 października b. r. będą przyjmowane do przewozu samolotami, kursującymi na przestrzeni Amsterdam — Bandoeng (wyspa Jawa), lotnicze przesyłki listowe do Sjamu, Straite Settlements i Indyj Holenderskich.

Samoloty odlatają z Amsterdamu co

dwa tygodnie (we czwartki zrana), drogą na Istanbul, Aleppo, Bagdad, Yask, Karachi, Calcutte, Akyab, Bangkok, Medan, Palembang i Batavię.

Opłaty od tych przesyłek będą pobierane dwukrotnie: za przesłanie do Amsterdamu, jak za listowe przesyłki zagraniczne, i na przewóz lotniczy z Amsterdamu do portu kraju przeznaczenia.

Przelet z Amsterdamu do portu Bangkok trwa 10 dni, do portu Medan — 11 dni, do portów zaś Palembang, Batavia i Bandoeng — 12 dni.

Z życia związku

PŁOCK.

W dniu 14 września r. b. odbyło się walne zebranie członków Koła Miejsowego w Płocku.

Na zebranie przybyli prezes Zarządu Głównego kol. Stangreciak, sekretarz Zarządu Okręgowego kol. Panek i Przewodniczący Okręgowej Komisji Rewizyjnej kol. Jaskólski. Ostatni przed zebraniem dokonał szczegółowej rewizji ksiąg kasowych Koła Miejsowego.

Zebranie zagał prezes Koła Miejsowego kol. Rogulski, proponując na przewodniczącego zebrania naczelnika urzędu pocztowego kol. Sobocińskiego, którego wybrano jednogłośnie. Przewodniczący powołał na asesora kol. Goryszewskiego i kol. delegatów, na sekretarza kol. Radkowską, poczem otworzył zebranie powitaniem delegatów i zebranych członków. Po uchwaleniu porządku obrad, kol. Kowalewski złożył sprawozdanie z działalności Zarządu Koła i w imieniu Koła podziękował p. Naczelnikowi za serdeczne odniesienie się do ogółu personelu urzędniczego, a kol. Derecki, jako przewodniczący Komisji Rewizyjnej, odczytał protokół tejże komisji. Kol. Jaskólski mówił o dokonanej przez siebie rewizji, chwalać dokładne zestawienie kasowe i zorganizowanie biblioteki, poczem oddano pod głosowanie kwestję wydatku 600 zł. na obronę prawną kol. kol. Rogulskiego, Dereckiego, Staniszewskiego, Kowalewskiego i Kaczmarskiego z funduszu Koła. Wydatek ten zaakceptowano jednogłośnie.

Następnie większością głosów, przy dwóch wstrzymujących się od głosowania, udzielono absolutorjum i podziękowania ustępującemu Zarządowi.

Prezes Zarządu Głównego, kol. Stangreciak mówił o sytuacji ekonomicznej urzędników państwowych i staraniach Zarządu Głównego na terenie Sejmu i u Rządu o polepszenie bytu i warunków pracy. Przemówienie przyjęło przez zebranych gorącymi oklaskami. Sekretarz Zarządu Okręgowego kol. Panek zachęcał do jak najlichnijszego zapisywania się do Kasy Pogrzebowej przy Zw. P. P. T. i T. oraz przysposobienia wojskowego i zapowiadał polepszenie się warunków pracy przy energicznej gospodarce Pana Prezesa Dyrekcji inż. Żółtowskiego.

Następnie poddano pod dyskusję wniosek kol. Goryszewskiego o odłożenie wyborów do nowego zarządu na inny termin. Po odczytaniu zestawienia stanu Kasy Samopomocy przy Kole Miejsowym przez kol. Kowalewskiego, kol. kol. Sobociński i Jaskólski wystąpili z wnioskiem o zlikwidowanie tej kasy i przyłączenie jej do Spółdzielczej Kasy Pracown. P. P. T. i T. w Warszawie. Po dyskusji, w której kol. Kowalewski popierał propozycję, wniosek ten uchwalono jednogłośnie z warunkiem, że będzie utworzone przedstawicielstwo tej kasy przy Kole Miejsowym. Na przedstawiciela Kasy Spółdzielczej wybrano kol. Kowalewskiego, a

do komisji rewizyjnej przedstawicielstwa powołano kol. kol. Dereckiego, Goryszewskiego i Grażulewiczową. Przewodniczący zebrania wyjaśnił następnie korzyści wynikające z należenia do Kasy Pogrzebowej. Wszyscy zebrani wyrazili chęć należenia do tej Kasy.

Do komisji wyborczej powołano kol. kol. Puternickiego, Goryszewskiego i Lewandowskiego, poczem przeprowadzono tajne wybory.

Wybrany Zarząd ukończył się jak następuje: kol. Rogulski Wojciech, prezes; kol. Derecki Jan, I wice-prezes; kol. Ceglarski Jan, II wice-prezes; kol. Adamski Franciszek, skarbnik; kol. Grażulewicz Marja, zast. skarbnika; kol. Kowalewski Stanisław, sekretarz; kol. Ziębowna Helena, zast. sekretarza.

Zastępcy: kol. kol. Berent Adolf z Sierpca, Sawicki Teofil z Mławy, Bieranowski Bronisław z Mławy.

Do komisji rewizyjnej weszli: kol. kol. Urbański Adam z Płońska, Kwiatkowski Stanisław z Lipna i Leśniewski Władysław z Sierpca.

W końcu, na wniosek kol. Jaskólskiego uchwalono, by nowo wybrany Zarząd sporządził w ciągu miesiąca preliminarz budżetowy na okres nowej kadencji i przedstawił takowy do zatwierdzenia na ogólnym zebraniu, oraz termin zebrań raz na kwartał.

Na tem zebranie zakończono.

KROSNO.

Dnia 5 października 1930 r. o godzinie 15-ej w sali Urzędu pocztowego w Sanoku odbyło się nadzwyczajne Walne Zebranie członków Koła miejscowego.

Po otwarciu posiedzenia i po odczytaniu protokołu z ostatniego Walnego Zebrania przez sekretarza kol. Pabisa, Prezes kol. Terenkoczy wygłosił sprawozdanie z czynności Zarządu. Walne Zebranie przyjęło do zatwierdzającej wiadomości.

Następnie kol. Vogel w imieniu nieobecnego członka Komisji Rewizyjnej kol. Spregelmana, odczytał sprawozdanie kasowe. Następnie delegat Zarządu Okr. kol. Schab w jasnych i wyrazistych słowach skreślił działalność Zarządu głównego i okręgowego. Kol. Schab przedstawił m. in. sprawę budowy domu Związkowego we Lwowie i gorąco zachęcał zebranych członków do składania ofiar na rzecz budowy domu Związkowego.

W sprawie tej zabrał głos kol. Kocylowski Naczelnik Urzędu p. w Sanoku, i postawił wniosek, aby członkowie opodatkowali się na rzecz budowy domu Związkowego po 50 gr. aż do ukończenia budowy. Wniosek ten upadł po wyjaśnieniu sprawy przez delegata Zarządu Okr., który zaznaczył iż opodatkowanie w tak niskich stawkach będzie niewystarczające na budowę domu. Uchwalono następnie opodatkować się w dowolnej wysokości.

Następnie kol. Kosylowski zgłosił wniosek przeniesienia z funduszu Koła 500 zł. na rzecz budowy domu Związkowego we Lwowie, splacalnych w ratach w ciągu jednego roku.

Wniosek uchwalono jednogłośnie.

Walne Zebranie jednogłośnie na wniosek Zarządu zgodziło się na przeniesienie siedziby Koła Miejskowego z Krosna do Sanoka. Przystąpiono do wyboru nowego Zarządu. W głosowaniu jawnym wybrano jednogłośnie Zarząd w następującym składzie:

Prezes kol. Potuła z Sanoka. Zastępca kol. Terenkoczy z Krosna. Sekretarz kol. Ratajski z Sanoka. Zastępca kol. Bilek z Rymanowa. Skarbnik kol. Rosenkranz z Sanoka. Zastępca kol. Vogel z Krosna. Członkowie: kol. Rutkowski ze Sanoka, kol. Mazur naczel. U. p. z Jedlicza, kol. Skręt, naczel. U. p. z Rymanowa 2, kol. Paradowski naczel. U. p. z Wróblika szl., kol. Pabis naczel. U. p. z Korczyny, kol. Lorens naczel. U. p. z Brzozowa. Zastępca kol. Spiegelman z Krosna i kol. Szczygiel naczel. U. p. z Rymanowa 1.

Ponadto przyjęto wniosek w sprawie utworzenia kasy Samopomocy koleżeńkiej, poczem Przewodniczący podziękowawszy zebranym członkom za liczne przybycie posiedzenie zamknął.

STAROGARD.

Na życzenie większości członków Koła Miejskowego odbyło się dnia 11 października nadzwyczajne walne zebranie. Z powodu ustąpienia Prezesa kol. Cieszyńskiego zażądał zebranie wiceprezes kol. Noetzel, witając zebranych członków, poczem podał do wiadomości porządek dzienny obrad, który przyjęto jednogłośnie. Następnie dotychczasowy prezes kol. Cieszyński zdał sprawozdanie z rocznej działalności Zarządu, w którym to sprawozdaniu m. in. omówił starania wszystkich pracowników państwowych Pomorza o dodatek kresowy i odbycie w związku z tem delegacji do Warszawy. Kolega Kwiatkowski złożył sprawozdanie kasowe, wykazujące saldo na rok następny w kwocie 645 zł. W dyskusji nad sprawozdaniem zabrał głos kol. Bronisławski, poddając krytyce działalność dotychczasowego Zarządu. W dalszym ciągu przemówił kol. Sławecki w sprawie zabiegów o dodatek kresowy. W odpowiedzi wiceprezes, kol. Noetzel wskazał trudności, na które napotykał Zarząd w wykonywaniu swej pracy. Skarżył się również na małe zainteresowanie się członków wogóle, a w szczególności w uczęszczaniu na zebrania. Po ustąpieniu dotychczasowego Zarządu wybrano na przewodniczącego zebrania kol. Czerwińskiego, który powołał na sekretarza kol. Sławeckiego. Po krótkiej przemowie przystąpiono do wyboru nowego Zarządu, w skład którego weszli kol. kol. Sławecki — prezes, Noetzel — wiceprezes, Wójtowicz — sekretarz, Bonisławski — zast. sekretarza, Kielczewska — skarbnik, Wicherek — zast. skarbnika, Brodnicki, Czerwiński i Winkel — ławnicy.

Do komisji rewizyjnej wybrano dyrektora urzędu kol. Kamrowskiego, kol. kol. Pinkera i Kortasównę. Nowo obrany prezes kol. Sławecki dziękując zebranym za zaufanie — podał w streszczeniu wytyczne, które będą się nowy zarząd Koła kierował w swej przyszłej pracy. M. in. podkreślił, że dążeniem Zarządu będzie polepszenie bytu warunków pracy członków Koła, podniesienie pracy społecznej i kulturalnej, utworzenie biblioteki przy Kole, organizowanie wycieczek, wieczorków i zabaw, zwoływanie zebrania co najmniej raz na kwartał oraz powiększenie szeregów organizacji na terenie Koła.

Na tem kol. Sławecki zakończył swe przemówienie, dziękując zebranym za liczny udział. Przemówienie prezesa Koła przyjęto hucznymi oklaskami. Po zebraniu nastąpiła pogadanka na temat urządzenia wieczorku towarzyskiego w przyszłym miesiącu, jak również i zabawy w karnawale. W tym celu wyłonił się odpowiedni komitet w osobach kol. Kamrowskiego, dyrektora Upt. Noetzela, Kielczewskiej, Sławeckiego, Bonisławskiego i Wójtowicza. Na tem zakończono zebranie.

KATOWICE.

Dnia 11 października b. r. odbyło się walne zebranie koła miejscowego I w sali „Pod Strzechą Górniczą”. Prezes kol. Polczyk zażądał zebranie, witając członka Zarządu Głównego kol. Jochińskiego i członków Zarządu Okręgowego kol. kol. Lubońskiego i Kuczowicza. Po przyjęciu porządku obrad, stwierdzeniu obecności i odczytaniu protokołu wybrano na przewodniczącego Walnego Zebrania kol. Kuczowicza, który powołał na sekretarzy kol. kol. Chorobę i Sobotę, na ławników kol. kol. Kleinerta i Powickiego. Treściwe sprawozdanie wygłosił ustępujący prezes kol. Polczyk, podkreślając w szczególności zabiegi czynione o podwyższenie etatów. Dalej poruszył sprawę dodatku mieszkaniowego, która powoduje największe rozgoryczenie wśród kolegów. W tej sprawie Zarząd robił wszystko, co tylko mógł, nie osiągając pozytywnego rezultatu. Nadmienił również w sprawie tut. pomocy lekarskiej, w sprawie przydziału mieszkań przez Magistrat dla pracowników pocztowych, w sprawie zapomóg i w sprawie przeprowadzenia urlopów wypoczynkowych, z których wielka ilość pracowników nie umie korzystać.

Po sprawozdaniu kol. Polczyka, kol. Joschliński, jako przewodniczący komisji rewizyjnej przedstawił zebranym wynik z dokonanej rewizji kasy oraz stan gospodarki koła, która w cyfrach wyraża się następująco:

Przychody:
gotówka przyjęta z kadencji poprzedniej 563,59 zł.; udział koła w składkach członkow-

„Odpowiedź Treviranusowi”

Koło Miejskowe Telefonów Międzydzielowych w Warszawie złożyło na ręce p. Prezesa Dyrekcji Poczty i Telegrafów zebraną wśród członków kwotę 393 zł., jako składkę na łódź podwodną „Odpowiedź Treviranusowi”.

* * *

Zorganizowana przez Wileńską Dyrekcję Poczty i Telegr. zbiórka wśród pocztowców na fundusz łodzi podwodnej „Odpowiedź Treviranusowi” dała w przeciągu 2 tygodni 5135 zł. Pracownicy Urzędu Białą Podl. przekazali do Zarządu Głównego na łódź podwodną „Odpowiedź Treviranusowi” kwotę 32 zł. 50 gr., którą wpłaciliśmy na konto P. K. O. Nr. 30680 p. t. Kierownictwo Marynarki Wojennej Budowa Okrętów ze składki społeczeństwa.

NA STATEK „DAR POCZTOWCÓW”

Komitet Floty Narodowej komunikuje nam, że dotychczas na apel, rozesłany za pośrednictwem Zarządu Głównego wpłacili:

1) Pracownicy Urzędu Telegraficznego Wilno	zł. 172.—
2) Koło miejscowe Kalisz	„ 47.—
3) Koło Miejskowe Pszczyna	„ 20.—
4) Pracown. Urz. Poczty Wilno	„ 239.—
5) Prac. Urz. Telegr. Kraków	„ 31.95
6) Prac. Urz. Poczty Iwje k. Lidy	„ 7.—
7) Prac. Urz. Poczty Weiherowo	„ 12.—
8) Prac. Zarządu Techn. Tel. i Telegr. Lida	„ 56.—
9) Prac. Urz. Poczty Drohiczyn Pol.	„ 17.—
10) Prac. Zarz. Techn. Pińsk	„ 8.—
11) Prac. Zarz. Techn. Łuniniec	„ 4.—
12) Dyr. P. i T. Sekret. Prezyd. Lublin	„ 22.31
13) kol. Konstanty Kozakiewicz, kontroler Lida 1.	„ 36.75
	razem zł. 673.01

Wpłacającym wysłał podany wyżej Komitet potwierdzenia odbioru wraz z podziękowaniem za poczynania w kierunku przysporzenia funduszu na tak doniosły cel, jakim jest budowa silnej floty narodowej.

skich 1691,40 zł.; zwrot części kosztów naprawy sztandaru przez koło II 25,20 zł.; razem 2.280,10 zł.

Rozchody:

wydatki administracyjne 74,10 zł.; wydatki organizacyjne 756,21 zł.; wydatki na zabawę 213,50 zł.; wydatki na cele społeczne 93,69 zł.; wydatki na inwentarz (maszyna) 250 zł.; razem 1.387,41 zł.; saldo 892,69 zł.

Kol. Joschiński stwierdził zgodny stan kasy z księgą kasową i w imieniu komisji rewizyjnej zgłosił wniosek:

1) Uchwalić ustępującemu zarządowi absolutorjum.

2) Ustępującemu skarbnikowi kol. Widerze wyrazić za bardzo staranne prowadzenie kasy podziękowanie.

Oba wnioski uchwalono jednogłośnie.

Po krótkiej przerwie przystąpiono do wyboru nowego zarządu, w skład którego weszli: kol. kol. Łapok — prezes, Sieroczek — sekretarz, Widera — skarbnik, Burczyk — zast. prezesa, Jałowicki — zast. sekretarza. Na ławników wybrano: kol. kol. Wolną, Polczyka, Koziera, Borgiela, Grządziela, Gąsiora, na zastępców: kol. kol. Kleinerta, Golasza i Wrzoda. Do komisji rewizyjnej wybrano: kol. kol. Joschińskiego, jako przewodniczącego, Głogoszewskiego i Jureczkę, jako członków i kol. kol. Pawliczka i Petrollównę, jako zastępców.

Kol. Luboński w imieniu Zarządu Okręgowego złożył życzenia nowo wybranemu Zarządowi.

Kol. Joschiński przedstawił przebieg plenarnego posiedzenia Zarządu Głównego w Warszawie z dnia 5 października.

Prezes kol. Łapok odczytał komunikat w sprawie uroczystości 10-lecia Związku. W tej sprawie przemawiali kol. kol. Gąsior, Kuczowicz, Majeran. W sprawie wyborów do Sejmu i Senatu zabierali głos kol. kol. Kuczowicz i Dreja. W końcu uchwalono następującą rezolucję:

I. Zebrani w dniu 11.X b. r. członkowie Związku Pracowników Poczty, Telegrafów i Telefonów Rz. Polskiej, koła Miejskowego I w Katowicach, apeluja do Zarządu Okręgowego i Głównego o poczynienie energicznych starań u miarodajnych czynników w celu:

1) Zaliczenia czasu, spędzonego bądź to w pracach plebiscytowych, bądź to w szeregach powstańczych lub legionowych do czynnej służby pocztowej, t. j. do lat starszeństwa, uwzględnianych przy awansach a nie tylko do wysługi lat emerytury.

2) Przydzielenia praktykantów po ukończeniu kursu i złożeniu egzaminu przynajmniej na przeciąg 6 miesięcy do małych urzędów — poza etatem danego urzędu.

3) Dopuszczenia zdolnych niższych funkcjonariuszy do służby średniej przez umożliwienie im składania egzaminu fachowego dla średnich urzędników.

4) Koniecznego podwyższenia etatu urzędniczego w urzędzie Telegraf i we wszystkich urzędach pocztowych w Katowicach.

5) Przedłużenia okresu opałowego według potrzeby i stanu temperatury.

6) Przyznania dodatku kasowego (na manko) dla wszystkich funkcjonariuszy, którzy mają do czynienia z gotówką.

7) Zrównania pobieranego dodatku mieszkaniowego przez funkcjonariuszy państwowych z dodatkiem, pobieranym przez funkcjonariuszy opłacanych ze Skarbu Śląskiego.

II. Zebrani na walnym zebraniu Koła Miejskowego I członkowie wyrażają w końcu pełne zaufanie dla swoich władz związkowych, t. j. Zarządu Okręgowego i Zarządu Głównego.

Na tem zebranie zamknięto.

OSTROWIEC KIEL.

W niedzielę 12 października b. r. o godz. 14.30 w lokalu urzędu pocztowego odbyło się doroczne walne zebranie członków Koła Miejscowego.

Zebranie zagał Prezes Koła kol. Jana Baranowski, witając sekretarza Zarządu Głównego, kol. Tykwińskiego, prezesa Zarządu Okręgowego, kol. Smółkę Kazimierza, oraz zaproszonych gości: dyrektora U. P. Lublin I, p. Dada Stanisława, emerytowanego naczelnika U. P. p. Keniga Antoniego, Naczelnika U. P. Ostrowiec kielecki, p. Morawieckiego Mikołaja, Naczelnika U. P. Wierzbnik p. Tryburcego Ludwika, Naczelnika U. P. Klimontów p. Sznajdera, dziękując w końcu za łaskawe i tak liczne przybycie.

Na przewodniczącego Zebrania został wybrany jednogłośnie przez aklamację kol. Smółka Kazimierz, prezes Zarządu Okręgowego, który powołał: na asesorów kol. kol. Kisiele Romana i Prochackiego Fabjana, na sekretarza kol. Jastrzębskiego Mikołaja. Następnie przewodniczący odczytał zebraniem porządek dzienny, który został jednogłośnie przyjęty.

Kol. Smółka w dłuższym przemówieniu szczegółowo przedstawił zebraniem bieg spraw, związkowych na terenie Koła Okręgowego w Lublinie.

Z obecnych gości pp. Dyrektor U. P. Lublin I, Dada Stanisław i emerytowany Naczelnik Kenig Antoni wyrazili podziękowanie za zaproszenie, życząc Zjazdowi pomyślnych obrad.

Po odczytaniu protokołu wygłosił sprawozdanie z działalności Koła prezes kol. Baranowski, zaś sekretarz Zebrania kol. Jastrzębski Mikołaj odczytał sprawozdanie kasowe, które cyfrowo przedstawia się następująco: przychód 1471 zł. 23 gr., rozchód 850 zł. 25 gr., saldo na dzień 12.X 1930 620 zł. 98 gr. Sprawozdanie w imieniu Komisji Rewizyjnej odczytał kol. Pałgan z wnioskiem zatwierdzenia zestawienia rachunkowego i udzielenia absolutorjum ustępującemu Zarządowi, który po dyskusji uchwalono jednogłośnie.

Przystąpiono do wyborów Zarządu Koła i Komisji Rewizyjnej.

W skład nowego Zarządu weszli kol. kol.: 1) Baranowski Jan — prezes, 2) Różalski Marjan, I wiceprezes, 3) Prochacki Fabjan, II wiceprezes, 4) Jastrzębski Mikołaj — sekretarz, 5) Kisiele Roman — skarbnik, 6) Różaniecki Aleksander i 7) Plaskota Jan, członkowie.

Zastępcy: kol. kol. Guz Józef, Werenowski Antoni, Polit Kacper, wszyscy z Ostrowca.

Do Komisji Rewizyjnej:

Radzyński Mieczysław, Ostrowiec, Sycz Włodzimierz, Wierzbnik, Pałgan Fabjan, Kunów I; zastępcy: Stańczak Jan, Ostrowiec, Polit Kacper, Ostrowiec.

Następnie uchwalono następujące wnioski: „Zebrani domagają się:

- 1) wypłacenia w końcu roku bież. reszty zaległego dodatku mieszkaniowego;
- 2) podwyższenia płac do wysokości kosztów utrzymania;
- 3) wypłacania dodatku mieszkaniowego pracownikom kontraktowym i dziennie płatnym;

4) przyspieszenia wydania ustawy pragmatycznej z uwzględnieniem awansów automatycznych;

5) nowelizacji ustawy emerytalnej w kierunku powiązania jej z rozporządzeniem o ubezpieczeniu pracowników umysłowych;

6) rewizji rozporządzenia o pomocy lekarskiej;

7) przyznania dodatku kasowego;

8) przyznania dodatkowego wynagrodzenia za pracę w niedzielę i święta i za godziny nadliczbowe;

9) przyznania dodatku za kierownictwo urzędu i oddziałów;

10) zwrotu opłat szkolnych w wysokości opłat rzeczowych;

11) przydzielenia dostatecznej ilości sił zastępczych urzędniczych i niższych funkcjonariuszy na czas urlopów wypoczynkowych;

12) zwiększenia ryczałtów kancelaryjnego i na utrzymanie czystości;

13) wypłacenia ekwiwalentu pieniężnego na umundurowanie dla urzędników i niższych funkcjonariuszy;

14) urzędzenia kursów dokształcających dla urzędników i niższych funkcjonariuszy;

15) zwiększenia wynagrodzenia za wykonywanie czynności P. K. O.;

16) zniesienie służby w niedzielę i święta w działach pocztowych;

17) budowania odpowiednich gmachów pocztowych i mieszkań dla pracowników;

18) przyznawania odprawy dla zwolnionych pracowników w wysokości jednomiesięcznych poborów za każdy rok służby, najmniej jednak 3-miesięcznego wynagrodzenia;

19) przyznania zniżek kolejowych dla rodzin pocztowców, jak dla pracowników kolejowych.

Ponadto postanowiono jednogłośnie wezwać zamiejscowych członków Koła miejscowego Ostrowiec do solidarnego opodatkowania się na fundusz sztandarowy w wysokości 15 zł od każdego członka, płatnych po jeden zł. miesięcznie. Celem zorganizowania uroczystości poświęcenia tego sztandaru wybrano komitet w składzie następującym: Dębska Janina, Radzyński Mieczysław, Kisiele Roman, Nowakówna Helena, Stańczak Jan, Prochacki Fabjan

Poświęcenie sztandaru winno być dokonane pod koniec kadencji nowoobranego Zarządu Koła w połączeniu z uroczystością dziesięciolecia istnienia Koła w Ostrowcu

W dalszym ciągu sekretarz Zarządu Głównego kol. Tykwiński w dłuższym przemówieniu zobrazował prace zarządu głównego o poprawę bytu pocztowców, pragmatykę, zmianę ustawy emerytalnej i t. p.

Na zakończenie w przemówieniu dodał o uchwałę Zarządu Głównego w sprawie poparcia w obecnych wyborach tych ugrupowań, które idą po linii ideologii Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Referat i sprawozdanie o podjętej akcji wyborczej na terenie Lublina wygłosił prezes Zarządu Okręgowego kol. Smółka, poczem uchwalono rezolucję następującej treści:

„Zebrani całkowicie solidaryzują się z uchwałą plenarnego posiedzenia Zarządu Głównego i akcją wszczętą przez Zarząd Okręgo-

wy w Lublinie, przyrzekając dołożyć wszelkich starań nad zwycięstwem ideologii Wodza Nszego Budowniczego Polski Marszałka Józefa Piłsudskiego”.

Jednocześnie uchwalono wysłać telegramy do p. Ministra Poczty i Telegr. i p. Prezesa Dyrekcji w Krakowie.

Na tem wyczerpano porządek obrad i po krótkim przemówieniu przewodniczącego zamknięto walne zebranie.

KIELCE.**Poświęcenie sztandaru.**

W niedzielę dnia 12 października odbyła się w Kielcach podniosła uroczystość poświęcenia sztandaru Koła Miejscowego.

W uroczystości wzięli udział: Prezes krakowskiej Dyrekcji poczt i telegrafów p. inż. Kazimierz Dutczyński, w zastępstwie p. Ministra poczt i telegrafów, Prezes Zarządu Głównego Związku kol. Stangreciak, oraz delegacja Kół z Warszawy, Krakowa, Częstochowy i Radomia ze sztandarami.

Z miejscowych gości brali udział pp.: Wojewodzina Paciorkowska, Wicewojewoda Kroebl, Prezes Izby Skarbowej Kościelski, Inspektor P. P. Ludwikowski, Starosta Boryssowicz, Naczelnik Urzędu Pocztowego Nebeski, członkowie Miejscowego Koła Zw. prac. pocztowych, przedstawiciele miejscowych Związków urzędniczych i społecznych.

O godz. 8 m. 30 uformował się przed gmachem Urzędu Pocztowego pochód, który z orkiestrą miejscowej straży pożarnej na czele, udał się na nabożeństwo do kościoła katedralnego.

Mszę św. celebrował J. E. ks. biskup Łosiński w asyście licznie reprezentowanego duchowieństwa.

Po Mszy św. J. E. ks. biskup Łosiński wygłosił okolicznościowe przemówienie, a następnie przed wielkim ołtarzem dokonał poświęcenia sztandaru. Podczas nabożeństwa na chórze wykonane były pieśni religijne przez prof. Rosińskiego, oraz zespół orkiestry smyczkowej pod batutą prof. Romla.

Po nabożeństwie licznie zebrani uczestnicy wyruszyli pochodem na Plac Marsz. Piłsudskiego, gdzie złożono wieniec na płycie Nieznanego Żołnierza, a następnie udano się do gmachu Województwa, gdzie zebranych w sali portretowej uczestników, powitał Naczelnik Urzędu Pocztowego p. Nebeski, poczem przemawiali pp.: prezes inż. Dutczyński, w imieniu p. Ministra Boerner, wicewojewoda Kroebl, starosta Boryssowicz, oraz prezes Zarządu Gł. kol. Stangreciak.

Po przemówieniach dokonano wbijania gwoździ w drzewce sztandaru. Pierwszy gwoździek wbił w imieniu J. E. ks. biskupa Łosińskiego, ks. szambelan Zralek, następnie p. Prez. Dyrekcji Dutczyński, w imieniu ministra Boerner i swoim, dalej p. wojewodzina Paciorkowska, p. wicewojewoda Kroebl i inni.

Następnie kol. Stangreciak odczytał akt poświęcenia zaopatrzony szeregiem podpisów Chrzestnych Rodziców, Członków Komitetu Honorowego i uczestników, poczem wręczył nowo-poświęcony sztandar chorążemu kol. Kazimierzowi Barańskiemu.

Po tej uroczystości odniesiono sztandar do gmachu pocztowego.

O godz. 15-ej w sali Resursy Obywatelskiej w hotelu „Bristol”, odbył się bankiet z udziałem około 60 osób, na którym wygłoszono szereg przemówień.

Program uroczystości zakończyła zabawa tańeczna, przy dźwiękach orkiestry symfonicznej 4 p. p. Leg., która przeciągnęła się do godziny 12-ej w nocy.

Cały program uroczystości wypadł bardzo okazale, dzięki sprawniej organizacji, pod kierownictwem prezesa Koła miejscowego kol. Stanisława Jarońskiego.

SPRZEDAŻ LOSÓW LOTERJI PAŃSTWOWEJ przy księgarni Pocztowej „Lot” w Siedlcach wysyła bez żadnych kosztów losy pocztą po wpłaceniu ceny losu na konto PKO. 41.057. Nawet koszt blankietu może być przez zamawiającego potrącony.

Z uwagi na to, że księgarnia „Lot” w Siedlcach ofiaruje pewien ściśle określony procent zysku brutto na fundusz uzdrowiskowy, zalecamy kolegom, by, jeżeli grają na loterii, nabywali losy w księgarni Pocztowej „Lot” w Siedlcach, czem przyczynią się do powiększenia funduszu uzdrowiskowego.

Ceny losów do 1 klasy cały los 40 zł., $\frac{1}{2}$ losu 20 zł. i $\frac{1}{4}$ losu 10 zł.

RADOM.

W dniu 26 października b. r., samorzutnie zorganizowani przez wice-prezesa tut. Koła kol. Stanisława Jerskiego — pracownicy pocztowi trzech Związków Zawodowych w Radomiu z Naczelnikiem Urzędu Poczтового Bronisławem Moszyńskim i Naczelnikiem Zarządu Technicznego Telegr. i Telef. p. Zygmuntem Gawrońskim na czele w liczbie około siedemdziesięciu członków, udali się autami do Kozienic, gdzie łącznie z kolegami z okolicznych urzędów pocztowych, przekraczając liczbę stu osób — witali Pana Ministra Poczty i Telegrafów, na wiecu przedwyborczym.

Zblokowane trzy Związki Zawodowe reprezentowały:

1) Związek Pracowników Poczty, Telegr. i Telef. z Prezesem Kazimierzem Łabudą, Vice-Prezesem Jerskim, Sekretarzem Hipolitem Jędrzejewskim i Skarbnikiem Ludwikiem Polakiewiczem;

2) Związek Niższych Prac. P. i T. T. z Prezesem Bejconem i sekretarzem Kędzierskim;

3) Zrzeszenie Prac. Technicznych Telegr. i Telef. z W.-Prezesem Gładunem i Sekretarzem Giergało.

Powitanie nastąpiło w gmachu pałacu, obecnego starostwa, gdzie wszyscy koledzy ustawili się w trzech szeregach. W imieniu zrzeszonych Związków przywitał Pana Ministra Ignacego Boernera — Prezes Koła kol. Kazimierz Łabuda, na zakończenie wnosząc okrzyk na cześć Pana Ministra Boernera, który to okrzyk został trzykrotnie powtórzony przez zebranych.

Przywitanie powyższe przyjął Pan Minister nader życzliwie, co w swym przemówieniu szczególnie zaakcentował. O godzinie 13-tej Pan Minister wygłosił przemówienie na wiecu przedwyborczym, w którym zobrazował całokształt wypadków histo-

rycznych, aż po dzień dzisiejszy, o godz. 14-30 wiec zakończono entuzjastycznymi tysięcznymi okrzykami na cześć Marszałka Piłsudskiego i Ministra Ignacego Boernera.

POZNAŃ.

Na terenie m. Poznania z inicjatywy Prezesa Dyrekcji Poczty i Telegrafów zostały zorganizowane oddziały Przystosowania Wojskowego i Wychowania Fizycznego pracowników pocztowo-telegr.

Idea i znaczenie społeczne P. W. i W. F. zostały przez personel pocztowo-telegraficzny okręgu poznańskiego dobrze zrozumiane, to też rezultaty organizacyj P. W. i W. F. są nadzwyczaj pomyslnie.

W obchodzie Rocznicy Niepodległości 11 listopada b. r. w defiladzie poszczególnych organizacyj w Poznaniu najliczniejszy udział wzięło P. W. i W. F. pracowników pocztowo-telegraficznych. Pod bronią maszerował batalion pocztowców (3 kompanje) pod dowództwem oficerów rezerwy — pocztowców. Poza tem maszerowało 160 kobiet i 340 mężczyzn z P. W. i W. F. pocztowego.

Wspaniały rozwój P. W. i W. F. wśród personelu pocztowo-telegraficznego ma doniosłe znaczenie społeczne i dowodzi, że pocztowcy żywo interesują się pracą społeczną i do pracy tej chętnie się garna.

PLOMBY OŁOWIANE

w różnych wielkościach
poleca

WYTWÓRNIA PLOMB

D. HOCHSTIM
Kraków, Trynitarzka 20.

ZAMIANA

Kto z Panów Kolegów zamieni się służbowo na Łuków 1 w stopniu woźnego XV st. sł. Powód sprawy rodzinne.

Adres: **Kompert Józef**
ŁUKÓW 1.

Na Sanatorjum

Wykaz kwot uzyskanych w m-cu wrześniu 1930 r. ze sprzedaży pocztówek Sanatorjum w Zakopanem, żetonów związkowych oraz znaczków na Budowę Uzdrawisk i Sanatorjów dla pracowników Poczty, Telegrafów i Telefonów Rzeczypospolitej Polskiej — zebranych za łaskawym pośrednictwem P. P. Naczelników i Kierowników Urzędów i Agencji pocztowo-telegraficznych, Zarządów Kół Związku, Miejsowych Komitetów Budowy Uzdro-

wisk oraz przy wybitnym współudziale członków Związku Pracowników Poczty, Telegr. i Telefonów.

Wszystkich Koleżankom i Kolegom, którzy na apel Zarządu Głównego Związku zajęli się zbiórką, przez co przyczynili się do wydatnego powiększenia funduszu Budowy Uzdrawisk i Sanatorjów, składamy ponowne podziękowanie.

Poniższy „Wykaz“ niech będzie przykładem i bodźcem do dalszej intensywnej zbiórki fundu-

szów na budowę Uzdrawisk i Sanatorjów, niech pobudzi inne Urzędy i Agencje pocztowe oraz Zarządy Kół Miejsowych do zbiorowego koleżeń- skiego wysiłku, a z pewnością bilans zbiórki roku 1930 przewyższy dotychczasowy, okaże bogate rezultaty, które pozwolą w niedługim czasie przystąpić do budowy nowego ośrodka uzdrowisko- wego.

Referat Budowy Uzdrawisk i Sanatorjów.

1. Adamów	20.—	18. Biała k./Rawy Maz.	5.80	34. Dywin	16.—	52. Horodec k. Kobrynia	20.—
2. Białystok 1	120.—	19. Brzezinka	4.10	35. Dzierzgowo	10.—	53. Henryków k. Warszawy	15.—
3. Bilcze Złote	80.—	20. Cieszyń — Koło Miejscowe	130.—	36. Druja	15.—	54. Irena	80.—
4. Brześć n. B. 1	60.—	21. Częstochowa — Komitet		37. Denysów	6.—	45. Iwaniska	28.—
5. Brzeżany	50.—	Bud. U. i S.	15.—	38. Ejszyszki	48.—	56. Izbica Kujawska	8.—
6. Brzeziny Łódzkie	50.—	22. Częstochowa 1	89.—	39. Grajewo	100.—	57. Jaworów	40.—
7. Będzin	46.—	23. Chorzele	50.—	40. Grodek k./Mołodeczna	80.—	58. Jadów	13.—
8. Bolesławiec	43.—	24. Chodecz	50.—	41. Grodzisk pozn.	50.—	59. Jedlicze	10.—
9. Baranowice 1	17.50	25. Ciechanów	48.70	42. Gliniany	50.—	60. Jabłonna Gucin	5.—
10. Brzostek	10.—	26. Chmielnik	40.—	43. Gąbin	31.50	61. Jabłonna Lacka —	
11. Baligród	10.—	27. Chocieńczyce	20.—	44. Goniądz	10.—	Agencja	16.—
12. Brudzewy	10.—	28. Czernichów	20.—	45. Gołymin	10.—	62. Juchnowiec — Agencja	1.—
13. Bielsk Płocki	10.—	29. Czerwin	13.—	46. Gorzkowice	8.—	63. Konin — Koło Miejscowe	30.—
14. Belchatów	10.—	30. Czeszewo — Agencja	4.—	47. Grybów	5.—	64. Krynica — Zdrój	100.—
15. Bydgoszcz 3	8.—	31. Dubno	98.20	48. Gąsocin	4.—	65. Kielce 1	64.—
16. Bubnów	8.—	32. Druskieniki	85.—	49. Grodzisk Mazowiecki	4.—	66. Krzywicz	64.—
17. Bieniakonie	7.76	33. Dzisna	50.—	50. Hrubieszów	109.—	67. Kaluszyn	57.—
				51. Hermanowice	24.—	68. Kleck	20.—

69. Kleszczele	14.11	102. Oleszyce	25.—	134. Raszczyce — Agencja	8.—	166. Ulanów	7.—
70. Krasne k. Lwowa	10.—	103. Osiaków	20.—	135. Siedlce 1	240.—	167. Warszawa — Rozmówni-	208.—
71. Kazimierz Dolny	10.—	104. Ostrów k. Baranowicz	10.—	136. Siedlce 2	11.10	ca Telefoniczna — M. M.	
72. Konstantynów Podlaski	6.10	105. Ostrołęka 2	8.—	137. Sieradz	110.—	168. Warszawa Urząd Telefo-	45.—
73. Kupiczów	5.10	106. Odryżyn — Agencja	5.—	138. Sosnowiec	82.69	nów Międzydzielcowych	12.—
74. Kozłów k. Tarnopola	5.—	107. Obsza — Agencja	6.—	139. Strzegowo	65.84	169. Warszawa 6	59.—
75. Kłobuck	5.—	108. Piątek	99.40	140. Strumień	50.—	170. Warkocice k. Dubna	56.—
76. Kochłowy — Agencja	17.—	109. Pruchnik	70.—	141. Sambor	50.—	171. Wilno 2	55.—
77. Krukienice	9.—	110. Przemyślany	40.—	142. Synowództwo Wyżne	50.—	172. Wołożyn	90.—
78. Lipno	64.—	111. Poznań — Urząd Tele-	32.—	143. Skarżysko — Kamienna	40.—	173. Wysokie Litewskie	40.—
79. Ludwipol	40.—	graficzny	21.28	144. Szumsk k. Krzemieńca	26.—	174. Wolczyn	28.—
80. Lenin	30.—	112. Piotrowice k. Katowic	20.—	145. Serock n. Narwią	18.—	175. Wiszniew k./Bohdanowa	25.—
81. Lachowice k. Żywca	21.—	113. Pińczów	19.—	146. Sądowa Wisznia	10.—	176. Wołyń	10.—
82. Libiąż Mały	20.—	114. Pajęczno	11.50	147. Stopnica	8.—	177. Wisznice	13.—
83. Lubliniec	12.10	115. Pisky	10.—	148. Sokół Podlaski	5.—	178. Widawa	10.—
84. Liniewo	0.70	116. Postawy	10.—	149. Szydłowiec k. Radomia	3.—	179. Wołkowyje k. Dubna	10.—
85. Lubień Wielki Zdrój	3.50	117. Proszowice	6.—	150. Sochocin	14.—	180. Wąbrzeźno	10.—
86. Lipnik n. Opatówką — Agencja	40.—	118. Piaseczno k. Warszawy	5.—	151. Szczerców	8.—	181. Wodzisław k. Jędrzejowa	10.—
87. Lachwa	20.—	119. Pohost Zachorodzki	3.20	152. Szymanowice n./Pro-	4.19	182. Wierzchosławice	70.—
88. Luniniec	7.—	120. Pruszcz Bagienica	25.—	sną — Agencja	6.50	183. Wolbrom 1	30.—
89. Łasica — Agencja	100.—	121. Parachońsk	12.—	153. Sosnowe — Agencja	50.—	Miejsce	74.—
90. Młynów	92.—	122. Pleszów k. Krakowa — Agencja	64.—	154. Stefanpol — Agencja	5.—	185. Zabłudów	30.—
91. Mrozy	50.—	123. Połowo — Agencja	34.—	155. Swory — Agencja	5.—	186. Zambrów	16.—
92. Mława 1	10.—	124. Rożyszcze	25.—	156. Śniatyn	56.—	187. Zdzięcioł	10.—
93. Międzyrzec k. Korca	15.—	125. Radziechów	20.—	157. Świdniki n. Stochodem — Agencja	20.—	188. Zniesienie k. Lwowa	1.50
94. Maciejów	5.—	126. Rypin	20.—	158. Tuliszków	33.60	189. Zwoleń	2.—
95. Młodzieszyn	13.60	127. Raków k./Olechnowicz	15.—	159. Tykocin	16.—	190. Zator	30.—
96. Mołodeczno 1	1.95	128. Radoszyce	13.10	160. Terespol n./Bugiem	10.—	191. Zawoja 1	20.—
97. Mały Płock — Agencja	10.—	129. Różana Grodz.	8.—	161. Trzcianne	5.—	192. Zawoja 2	20.—
98. Motycz — Agencja	125.—	130. Rychwał k. Konina	15.—	162. Terebieżów	40.—	193. Zmigród	9.60
99. Nowy Targ		131. Rudziszki		163. Turobin		194. Żółkiew	
100. Nowe Miasto k. Przemyśla		132. Rymanów 1		164. Turgiele		195. Żelistrzewo — Agencja	
101. Ostróg n. Horyniem		133. Rymanów 2 — Zdrój		165. Urle		Razem Zł. 6.206.52	

Zajmujące Czytanki

KAŻDA KSIĄŻECZKA W KOLOROWEJ OKŁADCE

Bardzo ciekawe te powieści, znane dobrze przed wojną, ukazały się znowu w wydawnictwie M. Arcta. Co miesiąc wyjdą 4 książeczki, po 70 gr. w sprzedaży pojedynczej; w prenumeracie zaś jeszcze taniej, mianowicie:

po 50 gr. za tomik, jeżeli płatne mies. po zł. 2.—
po 42 gr. za tomik, jeżeli płat. półrocz. po zł. 10.—

Przesyłka bieżących tomików bezpłatnie, tomików z poprzedniego miesiąca po 10 gr.

DO NOWEGO ROKU UKAZA SIĘ NASTĘPUJĄCE TOMIKI.

1) W pobliżu bieguno	7) Córka osadnika
2) Na pustyni Sacharze	8) W podziemiach ruin
3) Wychowanie gajowego	9) Z wieków średnich
4) Balonem nad Australją	10) Syn rycerza
5) Król puszczy węgierskiej	11) Komedjanci na wsi
6) W lasach Ameryki	12) U ojca chrzestnego

Prospekt z wizerunkami 48 okładek bezpłatnie

M. ARCT

Warszawa
Nowy Świat 35, P. K. O. 180-70
i we wszystkich księgarniach i księgarniach Ruchu

Z a m i a n a

Krynica Zdrój — Bydgoszcz. Kto z Kolegów (Koleżanek) zatrudnionych w Bydgoszczy zamieni obecne miejsce służbowe na Krynice - Zdrój. Zdrowe górskie powietrze, dodatek klimatyczny 20%, przez cztery miesiące 50%.
Mieszkanie dla mężczyzny zapewnione. Zgłoszenia adresować: **Bolesław Jurczyk**, asyst. poczt. Krynica-Zdrój.

Apel do Koleżanek i Kolegów

Zarząd Koła Miejskowego w Piotrkowie Tryb. ma zamiar uruchomić bibliotekę koleżeńską, dostępną dla wszystkich członków Koła, jakoteż zapoczątkować akcję oświatową wśród tutejszego personelu t. j. urządzać odczyty, pogadanki, referaty służbowe z poszczególnych działów, mające duże znaczenie dla praktykantów, oraz niższych funkcjonariuszów nie posiadających przygotowania do złożenia egzaminu na stanowiska kwalifikowane.

Aby umożliwić przeprowadzenie zamiarów konieczną jest pomoc koleżanek i kolegów, którzy łaskawie zechcą posiadane w domu, a zbędne książki do czytania o treści naukowej, historycznej i beletrystycznej ofiarować na rzecz akcji zapoczątkowania Biblioteki Koła Miejskowego.

BERNARD POLSKI

Adr. telegr. „TRESOR” **POZNAŃ** Telef. Nr. 5323 i 5727

FABRYKA KAS PANCERNYCH

p o l e c a

KASY OGNIOTRWAŁE, PANCERNE, SZAFY OGNIOTRWAŁE NA AKTA, KSIĄŻKI i DOKUMENTY. SZAFY ŻELAZNE, KASETY, SCHOWKI oraz całkowite URZĄDZENIA BANKOWE.

Specjalność TRESORY BANKOWE i KASY STALO-BETONOWE. **Specjalność**

Dostawca urzędów państwowych: Ministerstwa Poczty i Telegrafów, Ministerstwa Spraw Wojskowych, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, Ministerstwa Sprawiedliwości, Państwowego Banku Rolnego, Banku Gospodarstwa Krajowego i wielu innych.

Sądowo zaprzysiężony rzeczoznawca.

PODSTAWĄ DOBROBYTU

są niskie ceny artykułów pierwszej potrzeby. Obecny kryzys gospodarczy wymaga radykalnej zniżki cen artykułów codziennego użytku. Chcemy każdemu obywatelowi dać możliwość zakupu nowego obuwia. Chcemy pozyskać dalszych klientów i założyć dalsze oddziały.

Dlatego obniżamy ceny aż do 30 procent

Nasze szczerze dążenie dostarczenia dobrego obuwia po taniej cenie przekona P. T. Odbiorców, że zasługujemy na całkowite zaufanie i poparcie. Ufamy, że naszym przykładem pobudzimy inne przedsiębiorstwa przemysłowe i handlowe do obniżenia cen.

~~14.90~~
9.90

Prunelowe czółenka, ozdobione piękną klamerką, nadaje się do każdej toalety.

~~14.90~~
9.90

Prunelowy półbucik do sznurowania, niezbędny do codziennego użytku.

~~24.90~~
19.90

Wizytowy atlasowy pantofelek w kolorze czarnym lub białym. Białe farbujemy na każdy kolor.

~~29.90~~
24.90

Praktyczny pantofelek z boksu. Skórzany obcas z gumą.

~~29.90~~
24.90

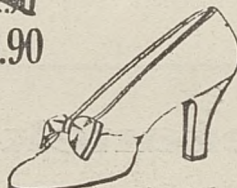
Damski półbucik do sznurowania z cielęcego boksu. Niski obcas z gumą.

~~34.90~~
29.90

Skromny i elegancki lakierowany pantofelek. Gustowna ozdoba i zgrabny obcas.

~~34.90~~
29.90

Eleganckie czółenka z delikatnego boksu we wszystkich modnych kolorach.

~~34.90~~
29.90

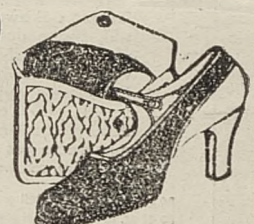
Wizytowy biały atlasowy pantofelek, który farbujemy stosownie do koloru Waszej toalety.

~~29.90~~
24.90

Modny atlasowy pantofelek do tańców, ozdobiony srebrną skórą.

~~3.90~~

Gumowe kaloszki. Praktyczne i wygodne z dodaniem torebki.

~~36.90~~
34.90

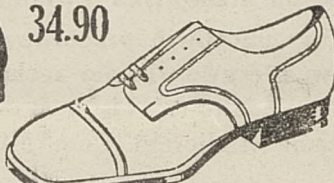
Buty do polowania z brązowego dull-boksu z nieprzemakalnym języczkiem. Jędrna i trwała podszew.

~~39.90~~
34.90

Do biura i na spacer. Jędrna podszew z gumową wyścielką, czyni ten bucik nieprzemakalnym.

~~39.90~~
34.90

Męski półbucik szerokiego fasonu z czarnego lub brązowego boksu, wyróżniany przez swoją wygodę.

~~39.90~~
34.90

Elegancki lakierowany wizytowy bucik.

~~12.90~~
9.90

Gumowe kalosze niezbędne podczas deszczu i śloty. Chronią przed przeziębieniem.

Odwiedzajcie nasze magazyny!

WARSZAWA, Marszałkowska 138
ŁÓDŹ, Piotrkowska 87

Nota

Darzą nas zaufaniem!

POZNAŃ, Plac Wolności 8
BYDGOSZCZ, Pl. Teatralny 3
GRUDZIĄDZ, Rynek 12.